

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่
กรุงเทพมหานคร

นางศิรินทร์ ตันประเสริฐ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Parents' Participation in Enhancement of Student Learning
at Wat Thapra School under Bangkok Yai District Office,
Bangkok Metropolitan Administration**

Mrs. Sitharin Thanprasert

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของ
นักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่
กรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล นางศิรินทร์ ตันประเสริฐ
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูชาติ พ่วงสมจิตร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2554

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูชาติ พ่วงสมจิตร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เข้มทอง ศิริแสงเลิศ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินदानุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษา นางศิรินทร์ ต้นประเสริฐ **รหัสนักศึกษา** 2512300548 **ปริญญา**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

(บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูชาติ พ่วงสมจิตร **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน (2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และ (3) ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในกลุ่มสูง และผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในกลุ่มต่ำ จำนวน 300 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ 1) การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน 2) การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 3) การสนับสนุนและให้กำลังใจ 4) การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน 5) การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม และ 6) การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้ ตามลำดับ (2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีส่วนร่วมสูงกว่าผู้ปกครองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (3) ทรัพยากรในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองเรียงตามลำดับความสำคัญ 3 ลำดับแรก คือ 1) การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้ 2) การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม และ 3) การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน แนวทางในการแก้ปัญหาที่ผู้ปกครองเสนอ 3 ลำดับแรก คือ 1) ผู้ปกครองควรส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน 2) มีการสื่อสารกับครูและโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และ 3) ผู้ปกครองควรให้กำลังใจและให้คำปรึกษากับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ การมีส่วนร่วม ผู้ปกครอง การส่งเสริมการเรียนรู้

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จอย่างดียิ่งจากจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูชาติ พ่วงสมจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจและตรวจทานแก้ไขในข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน รวมทั้งอาจารย์ ดร. เข้มทอง ศิริแสงเลิศ กรรมการสอบค้นคว้าอิสระที่ให้ความกรุณาแนะนำสั่งสอนแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณนางสุกัญญา ทรัพย์แสงศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าพระ ที่กรุณาให้คำแนะนำสั่งสอน สนับสนุนในการดำเนินการค้นคว้าอิสระแก่ผู้ทำวิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาได้รับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาทำให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ทุกท่าน ที่ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลต่อการค้นคว้าอิสระ คุณค่าและสาระประโยชน์อันพึงเกิดจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอขอบเพื่อตอบแทนบูชาพระคุณบิดามารดา ผู้มีพระคุณ คุณครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยและขอขอบคุณครอบครัวผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จและให้กำลังใจเสมอมา

ศิรินทร์ ต้นประเสริฐ

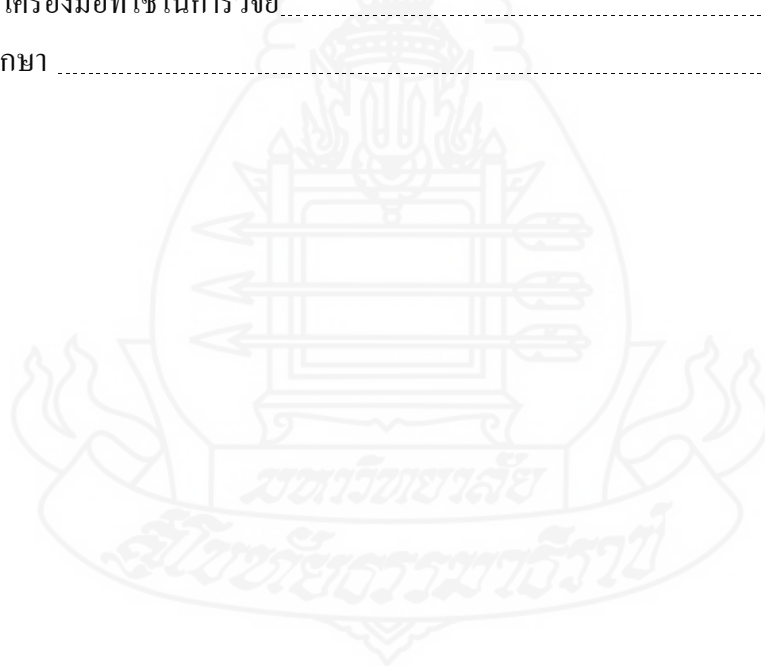
พฤษภาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม	8
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้	20
แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้	37
แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่ง พ.ศ. 2542	40
บริบทของโรงเรียนวัดท่าพระ	44
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การหาคุณภาพของเครื่องมือ	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	69
ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	77
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
สรุปการวิจัย	82
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	98
ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ	99
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	105
ประวัติผู้ศึกษา	115

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้น	54
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละ ของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ.....	61
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน	62
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม	63
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้.....	64
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุนและให้กำลังใจ.....	65
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านด้านการจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน.....	67
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้.....	68
ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยภาพรวม	69
ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	70
ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	71
ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	73
ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	74
ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	75
ตารางที่ 4.16 แสดงปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับ การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	77

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 5

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สิ่งที่จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ คือ การศึกษา การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมี “คน” เป็นศูนย์กลาง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้รอบด้านและสมดุล ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม วัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเน้นในเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนและความสำคัญของชุมชนในด้านการศึกษาโดยได้กำหนดบทบาทของชุมชน ในมาตรา (8) การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก “การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น” และมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ บัญญัติว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

การดำเนินการตามความในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษานั้น โรงเรียนจึงต้องการมีปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยการเพิ่มบทบาทของบุคคล ครอบครัวและชุมชน ให้มีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบทบาทของครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรมีส่วนร่วมในการรับรู้ ดูแล ส่งเสริมการศึกษาเล่าเรียนของ

บุตรหลาน สอบถามติดตามความก้าวหน้าและสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนทุกด้านของผู้เรียน ประเด็นสำคัญ บ้านและโรงเรียนควรมีสัมพันธกันอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โรงเรียนควรรับรู้ว่า ผู้ปกครองมีความต้องการให้มีการพัฒนาผู้เรียนเช่นไร บ้านควรรับรู้ว่า โรงเรียนมีแนวทางและดำเนินการในพัฒนาผู้เรียนอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลประโยชน์ต่อการพัฒนาสูงสุด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บ้านและโรงเรียนต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเพื่อจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543:58) ระบุว่า “ การมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ทุกฝ่ายเข้าใจในคุณค่าของคุณ และนำคุณค่านั้นมาสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียน ชุมชนและสถาบันชุมชน ครอบครัวย่อมมีส่วนในการศึกษาและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของลูกได้ทั้งที่บ้านที่โรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย การจัดการกระบวนการเรียนรู้และเป็นแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น...”

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุด ในอดีตครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองในทุกๆ ด้าน บทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของครอบครัว คือ การให้การศึกษาแก่บุตรหลาน ครูคนแรกของเด็ก ก็คือ พ่อแม่ มีปู่ย่าตายาย ร่วมเป็นครูด้วย ครอบครัวจึงเป็นองค์การจัดการศึกษาทั้งด้านการศึกษาพื้นฐาน เพื่อให้อ่าน เขียน ได้ และกล่อมเกลாதางด้านคุณธรรมและจริยธรรม เป็นการเรียนจากแบบอย่างมาตรฐาน การประพฤติปฏิบัติของบุคคลในครอบครัว และการศึกษาอาชีพ โดยการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ตั้งแต่เกิดจนตาย จึงกล่าวได้ว่า ครอบครัวรับผิดชอบการศึกษาตลอดชีวิต การจัดการศึกษาของครอบครัวที่ดำเนินการเป็นการศึกษาตามอัธยาศัย (รุ่ง แก้วแดง 2541: 167) การปฏิบัติของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก และประสบการณ์ต่างๆ ที่เด็กได้รับ ความรู้สึกไว้วางใจและไม่ไว้วางใจเกิดขึ้นจากพัฒนาการระยะแรกของชีวิตเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่ความเป็นหรือไม่เป็นตัวของตนเอง จนในที่สุดจะเสริมสร้างลักษณะและพฤติกรรมของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง หรือบั่นทอนให้เด็กมีลักษณะพฤติกรรมที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง (สุทธิมาลย์ ไยมณี 2547: 2)

จากความสำคัญของครอบครัว จะเห็นว่า เด็กจะได้รับการพัฒนาความรู้จากครอบครัวเป็นอันดับแรก เริ่มจากการฝึกให้เด็กได้รู้จักพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น การกิน การพูด การฟัง โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นครูคนแรกของเด็ก แต่ในสภาวะการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ต้องออกไปประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาดำรงชีพให้อยู่รอด และมีเวลาในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานน้อยลง เด็กหรือบุตรหลานจึงถูกนำมาอยู่ในความดูแลของสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ โรงเรียน เมื่อบุตรหลานของตนมี

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือผลการเรียนไม่ดี พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ก็จะตำหนิผู้ที่ให้การดูแลดูแล ทร หลานของตนเอง ซึ่งจากประสบการณ์ที่ผ่านมาได้มีผู้ปกครองมาว่ากล่าว ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนว่าให้การอบรมดูแลของของตนไม่ดี ทำให้ลูกของตนมีพฤติกรรมก้าวร้าว คือ รื่น รวมทั้ง ผลการเรียนตกต่ำ เป็นต้น และที่สำคัญปัจจุบัน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะไม่เข้ามามีบทบาทในการ อบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของตนร่วมกับโรงเรียน โดยอาจมีสาเหตุที่ทำให้ไม่อาจเข้ามามีส่วนร่วมจาก ปัจจัยหลายด้าน เช่น ปัจจัยทางด้านการประกอบอาชีพ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านความรู้ ของผู้ปกครอง เป็นต้น

โรงเรียนวัดท่าพระ เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยในการจัดทำ แผนพัฒนาโรงเรียน กำหนดให้ตัวแทนทุกฝ่าย ทั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษา รวมถึงองค์กรต่างๆ ในท้องถิ่น ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ 5 ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ผนึกกำลัง ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และสนับสนุนให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา และเป็นวิทยากรท้องถิ่นให้ ความรู้แก่นักเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการ ของผู้ปกครอง ชุมชน และศักยภาพของโรงเรียน ในปีการศึกษาที่ผ่านมา โรงเรียนได้จัดกิจกรรม หลากหลายรูปแบบ ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน อาทิ กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมนิทรรศการวิชาการ กิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น และจากการสรุปโครง สานสัมพันธ์บ้าน วัด โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2552 สรุปรายงานว่าไม่น้อยกว่า ร้อยละ 84 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

ดังนั้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา นักเรียน อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาสภาพการมี ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงาน เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการศึกษาไปแนวทางในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทของตนในการมีส่วนร่วมพัฒนาการเรียนรู้อของ นักเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละสายชั้น

2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

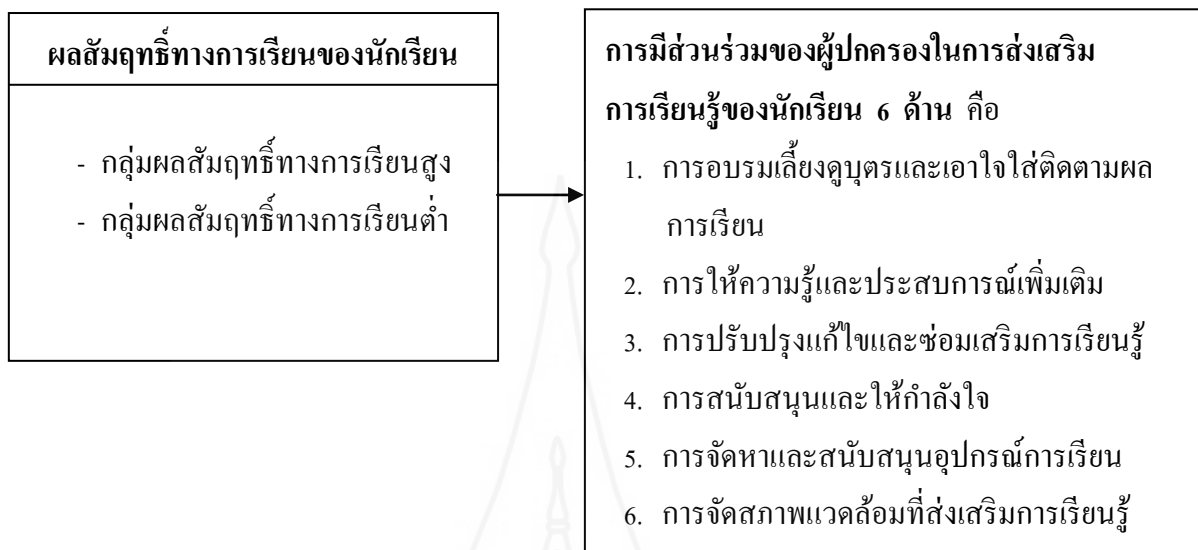
3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของจินดา ทั้งทอง (2530) สุวัฒนา แก้วสุวรรณ (2532) และ ปวีณา อ้นสุวรรณ (2546) จากนั้นจึงนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนไว้ 6 ด้าน คือ

- 3.1 การอบรมเลี้ยงดูบุตรและเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน
- 3.2 การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม
- 3.3 การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการเรียนรู้
- 3.4 การสนับสนุนและให้กำลังใจ
- 3.5 การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน
- 3.6 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาวิจัยในเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 600 คน (คิดจากนักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครอง 1 คน)

4.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในกลุ่มสูง และผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในกลุ่มต่ำ ของโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane') (มัลลิกา บุญนาค 2542: 102) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสุ่มด้วยวิธีการการสุ่มแบบแบ่งชั้น

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนที่อยู่ในความปกครองดูแล ในด้านต่าง ๆ อาทิ การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการเรียนรู้ การสนับสนุนและให้กำลังใจ การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

5.1.1 การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองให้การอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ติดตาม ดูแล ผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการซักถามพูดคุยกับนักเรียนและครูเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน และหาแนวทางแก้ไขที่ยอมรับของสังคม

5.1.2 การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม หมายถึง การที่ผู้ปกครองคอยดูแลเอาใจให้ความรู้และเสริมสร้างประสบการณ์ด้านต่างๆ ที่ส่งเสริมพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม รวมถึงจัดหาครู สถานที่เรียนเสริมในรายวิชาที่นักเรียนมีความถนัด ความสนใจเป็นพิเศษ

5.1.3 การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้ปกครองคอยส่งเสริมความรู้ในรายวิชาที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือเรียนอ่อน โดยการชี้แนะ เสริมความรู้เหล่านั้นอยู่ตลอดเวลา

5.1.4 การสนับสนุนและให้กำลังใจ หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้หาแนวทางผลักดัน กระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความขยันหมั่นเพียร อยากรเรียนรู้ตลอดเวลา และให้รางวัลเมื่อนักเรียนมีผลการเรียนดี นอกจากนั้นยังเป็นผู้ที่ให้กำลังใจและชี้แนะให้กับนักเรียนในรายวิชาที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือเรียนอ่อน โดยไม่ว่ากล่าวหรือดูค่านักเรียนอย่างรุนแรง

5.1.5 การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้เป็นผู้ส่งเสริมนักเรียนให้มีอุปกรณ์การเรียนอย่างครบถ้วน โดยการจัดซื้อจัดหาทั้งในเรื่องเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย สมุด ดินสอ ปากกา และเอกสารตำราต่างๆ เพื่อใช้ให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้

5.1.6 การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในโรงเรียนและที่บ้านให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตามความเหมาะสม อาทิ การจัดมุมหนังสือ การติดป้ายนิเทศเสริมความรู้สำหรับเด็ก

5.2 ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ญาติพี่น้อง หรือผู้ให้การอุปการะเลี้ยงดูผู้เรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มาเป็นเวลา อย่างน้อย 1 ปี

5.3 นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

5.3.1 กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผลการเรียนของ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงาน เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนรวมทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้อยู่ในกลุ่มสูง

5.3.2 กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ผลการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขต บางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนรวมทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำ

5.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยประยุกต์จากแนวคิดของจุง เตห์ฟาน (FAN, 1953:1-32 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538: 208-219) เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของ นักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

6.2 นำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ

6.3 เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในส่งเสริม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ

6.4 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้
3. แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวกับการเรียนรู้
4. แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
5. บริบทของโรงเรียนวัดท่าพระ
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม (Participation) ได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้มากมาย ดังเช่น พจนานุกรมศัพท์การศึกษา (เจตน์สุดา ทศานนท์ 2546: 6) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมอยู่ในกิจการใดกิจการหนึ่งของหมู่คณะ ที่บุคคลผู้มีส่วนได้เสียด้วยการทำงานเป็นคณะนั้น ความรู้สึกที่ว่าตนเองมีส่วนร่วมในงานของสมาชิกและผู้ร่วมงานแต่ละคนนั้นสำคัญยิ่ง การมีส่วนร่วมเป็นหัวใจของการพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้ารวดเร็วกว่าที่ควรจะเป็นเพราะเป็นสิ่งที่มาจากการตัดสินใจปฏิบัติ รับผิดชอบต่อประโยชน์และประเพณีผลร่วมกัน สำหรับ อุทัย บุญประเสริฐ (2542: 87) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนตัดสินใจในกิจการใดๆ ให้ความช่วยเหลือ มีอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อประชาชน ส่วน นิคม แสงผัด (2540: 7) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมแสดงความคิดเห็น การวางแผน การเสียสละทรัพย์ แรงงาน การร่วมปฏิบัติตามโครงการหรือกิจกรรมในโรงเรียนประถมศึกษาก็เป็นตัวอย่างหนึ่ง

นอกจากนี้ ปารีชาติ วลัยเสถียร และคณะ (2543: 138-139) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนา หมายถึง ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา ตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา การวางแผนการตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยโครงการพัฒนาดังกล่าวต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน

วิวัฒน์ศิริ ศักดิ์วีโรจน์ (2547: 14) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชน องค์กรปกครองท้องถิ่นชุมชน องค์กรอิสระได้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสมัครใจในการแสดงความรู้สึก ความต้องการรวมทั้งประสานสิ่งเหล่านี้ในการวางแผน และการดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ตลอดจนได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมนั้น

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2547: 37) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร ซึ่งการดำเนินกิจกรรมนั้นมีผลกระทบต่อส่วนรวม

ปราณี พันธุมสินชัย (2549: 3) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง ผู้ที่มีส่วนได้เสียได้ใช้อำนาจ ผู้ที่มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วม ผู้ที่มีส่วนได้เสียต้องเป็นที่ปรึกษา ผู้ที่ส่วนได้เสียได้แสดงความคิดเห็น ผู้ที่ส่วนได้เสียได้รับทราบ ร่วมกับผู้บริหารที่ได้ใช้อำนาจ

สงกรานต์ทอง มาลัยเลิศ (2552: 13) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลมีความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ในองค์กรร่วมกัน โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องจะมีความผูกพัน มีส่วนร่วมรับรู้ร่วมแรงร่วมใจร่วมดำเนินการ ไม่ว่าจะด้วยทางตรงหรือทางอ้อม ร่วมรับแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมรับผิดชอบร่วมในกระบวนการตัดสินใจร่วมกัน ประสานงานสัมพันธ์มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์กรร่วมกัน

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ให้สิทธิทุกคนในการกำหนดเป้าหมาย การตัดสินใจ และกำหนดทิศทางการดำเนินงานต่าง ๆ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน จนทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นเจ้าของกิจกรรมนั้นๆ ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

1.2 ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ร่วมกับครูในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง สอดคล้องกันระหว่างบ้านและโรงเรียน มีผู้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (Parent Involvement) ไว้ดังนี้

หรรษา นิลวิเชียร (2535: 235) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่พ่อแม่ ครู และบุคคลในชุมชนทำงานร่วมกันนับตั้งแต่การวางแผนการทำงาน การเรียนรู้และการตัดสินใจ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางด้านการศึกษาของเด็ก ซึ่ง อรุณี หรดาล (2536: 6) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่าเป็นการที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กด้วยการใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ การดำเนินการดังกล่าวผู้ปกครองอาจจะกระทำด้วยตนเอง หรือให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก ส่วน นิติยา ประพฤติกิจ (2539: 264) สรุปไว้ว่า การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีบทบาท มากขึ้นในการช่วยพัฒนาและจัดการศึกษาแก่นุตรธิดาของตนรวมทั้งให้แก่ตนเองด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทนา ภาคบงกช (2537: 25) และนภเนตร ธรรมบวร (2541: 31) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นการให้ความร่วมมือในการช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องสอดคล้องกับ โรงเรียนและการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

เดคคอร์ด และเดคเคอร์ (Decker and Decker, 1984 อ้างถึงใน สุดารัตน์ แซ่ซี้ 2541:39) ได้กล่าวสรุป ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาต่อพัฒนาการของเด็ก ดังนี้ คือ

1. เด็กที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีความรู้ลึกซึ้งตลอดระยะเวลาอยู่ในโรงเรียนมากกว่าเด็กคนอื่น ทั้งนี้ เพราะ ผู้ปกครองมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับบุคลากรในโรงเรียนจนเด็กรู้สึกเหมือนอยู่กับผู้ใหญ่ที่ตนเองมีความคุ้นเคยด้วย
2. เด็กที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และมีความสนใจในการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้นมากกว่าเด็กที่ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วม
3. เด็กที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีความสามารถทางสติปัญญา และมีความพร้อมมากกว่าเด็กที่ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วม
4. เด็กที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครองและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองมากกว่าเด็กที่ผู้ปกครองไม่มีส่วนร่วม
5. การที่ผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก ได้ร่วมกิจกรรมต่างๆกับเด็กทำให้เด็กมีระดับสติปัญญาสูงขึ้น
6. เด็กจะมีโอกาสพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ จากการที่ได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองที่มีภูมิหลังดังกล่าว
7. การได้เห็นผู้ปกครองทำงานร่วมกับบุคลากรในโรงเรียน จะช่วยให้เด็กมีเจตคติที่ดีกับผู้ปกครอง บุคลากรและโรงเรียน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง มีบทบาทมากขึ้นในการช่วยพัฒนาและจัดการศึกษาแก่นุเคราะห์ของตน รวมทั้งให้แก่ตนเองด้วย เราสามารถจำแนกรูปแบบของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้ 2 แบบ คือ การมีส่วนร่วมที่บ้าน และการมีส่วนร่วมที่โรงเรียน

หรรษา นิลวิเชียร (2535: 245-250) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมี

2 รูปแบบคือ

1. โปรแกรมครอบครัวศึกษาที่ยึดบ้านเป็นฐาน หมายถึง โปรแกรมที่ครูเป็นฝ่ายไปหาพ่อแม่ ผู้ปกครองที่บ้านเพื่อช่วยให้พ่อแม่เรียนรู้เรื่องการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนา การให้แก่เด็กทุกด้านรวมทั้งการจัดหา จัดทำ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

2. โปรแกรมครอบครัวศึกษาที่ยึดโรงเรียนเป็นฐาน หมายถึง โปรแกรมที่พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นฝ่ายมาหาครูที่โรงเรียนเพื่อศึกษาหาความรู้ ทักษะ และเจตคติต่อการพัฒนาตนเองให้เป็นพ่อแม่ที่มีประสิทธิภาพในการเลี้ยงดูลูก

ฉันทนา ภาคบงกช (2537: 34) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่บ้าน เป็นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องตามที่โรงเรียนขอความร่วมมือ

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียน เป็นการเข้าไปร่วมกิจกรรม โดยผู้ปกครอง เลือกลงมือทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีอยู่หลากหลายให้เลือกทำเพียงกิจกรรมหนึ่ง หรือผสมผสาน

ความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของบิดา มารดา ผู้ปกครอง

อีเซนส์ และอาโนล์ (Eysenich and Arnold, 1972: 110) ได้อธิบายความตระหนักในแง่จิตวิทยาว่า ความตระหนักเป็นความสัมพันธ์ของความสำนึก และเจตคติ ความตระหนักเป็นภาวะของจิตใจซึ่งไม่อาจแยกเป็นความรู้สึกหรือความคิดเพียงอย่างเดียวโดยเด็ดขาด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534: 24) ได้ให้ความหมายของความตระหนักไว้ว่า ความตระหนักหมายถึง ความรู้ตัวอยู่แล้ว คือ การรู้ว่าสิ่งนี้มีอยู่หรือเป็นอยู่ แต่ไม่รู้้อย่างละเอียดถี่ถ้วน

กู๊ด (Good, 1973: 38 อ้างถึงใน ขงยุทธ ฐนิกุล 2546: 33) ได้ให้ความหมายของความตระหนัก หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกถึงการเกิดความรู้ของบุคคลหรือการที่บุคคลแสดง ความรู้สึกกับผิชอบต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

สรุปว่า บุคคลทุกคนควรมีความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ตนตามบทบาทที่ได้รับ ซึ่งเกิดจากความรู้สึก ความสำนึกกับผิชอบต่อสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ความหมายของบทบาท

สายพา อังศุกโชติ (2537: 8) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลตามความคาดหวังของบุคคลแต่ละบุคคล โดยพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นขึ้นอยู่กับตำแหน่งหน้าที่ สถานะของบุคคลในแต่ละสถานการณ์และเป็นไปตามความคาดหวังของบุคคล

สุพัตรา สุภาพ (2538: 310) บทบาทคือ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นบิดา บทบาทคือ การเลี้ยงดูบุตร

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2542: 164) บทบาท คือ การกระทำหรือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มที่อยู่ในสถานภาพนั้นๆ ดังนั้น บทบาทจึงเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมตามตำแหน่งหรือสถานภาพซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของสังคม หรือตามลักษณะของการรับรู้บทบาทเป็นผลรวมของการแสดงออกตามสิทธิและหน้าที่

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546: 602) ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า หมายถึง การกระทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู

บทบาทของบิดามารดา

ครอบครัวเป็นหน่วยที่มีความสำคัญที่สุดของสังคม บ้าน และครอบครัวนับว่าเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ในการที่จะสร้างลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของเด็ก ถ้าภายในบ้านมีความสุข สมาชิกในครอบครัวมีความสามัคคี บิดามารดามีความรักใคร่ห่วงใยบุตร โดยเอาใจใส่อุปการะเลี้ยงดูและอบรมบ่มนิสัยในทางที่ดีงามและทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตร ย่อมทำให้เกิดความรัก บิดามารดา ผู้สืบทอดอันมั่นคงปลอดภัย ได้รับแต่สิ่งดีงามเข้ามาในชีวิตทำให้เด็กเจริญเติบโตด้วยดีและมีพัฒนาการในทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ(คณะกรรมการสวัสดิการเด็ก 2514: 12 อ้างถึงใน รมยาณี บุรุษภักดี 2550: 35)

รุจา ภูไพบูลย์ (2541: 91-92) กล่าวถึงบทบาทบิดามารดา ไว้ดังนี้

1. ให้โอกาสรับผิดชอบตนเองและรับผิดชอบงานบางส่วนของครอบครัว โดยคำนึงถึงความต้องการเป็นอิสระของเด็ก โดยที่บิดามารดามีได้ละเอียดจะเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเมื่อจำเป็น
2. บิดา มารดา ควรมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและให้ปรึกษาแก่บุตร
3. มีการคงไว้ซึ่งการสื่อสารและสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัว แม้ว่าจะมีการผ่อนคลายความผูกพัน ปล่อยให้เด็กมีอิสระมากขึ้น แต่มิได้ละเลยหรือไม่สนใจที่จะแสดงความเอาใจใส่ความรักบุตร มีกิจกรรมในครอบครัวร่วมกันเป็นครั้งคราว

4. อบรมบพบาทที่เหมาะสมในสังคม อบรมถ่ายทอดปรัชญาการดำเนินชีวิตและจริยธรรม

พรณทิพย์ ศิริวรรณบุษย์ (2536: 66-67) ได้กล่าวถึงบทบาทบิดา มารดาโดยสรุปไว้ดังนี้

1. บทบาทในการตอบสนองต่อความต้องการทางด้านร่างกายของบุตร เด็กต้องการอาหารที่มีประโยชน์และเพียงพอต่อการเจริญเติบโต

2. บทบาทในการตอบสนองต่อความต้องการทางด้านจิตใจของบุตร บุตรต้องการความรัก ความเอาใจใส่ ของบิดามารดาและต้องการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อเป็นการปูพื้นฐานทางสติปัญญาและอารมณ์ของบุตร

3. บทบาทในการตอบสนองต่อความต้องการการเสริมสร้างความเป็นคนมีการเรียนรู้และทำความเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม บิดา มารดาให้โอกาสเด็ก ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกการเรียนรู้และสร้างทักษะต่างๆที่ต้องการพัฒนา เช่น กล้ามเนื้อ อวัยวะ เซลล์ประสาท จะช่วยให้บุตรสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี

บทบาทของบิดามารดาที่ดี จะต้องทำตัวเป็นเพื่อนกับบุตร มีความรอบรู้ดี ปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ใจเย็น แก้ปัญหาได้อย่างสงบ มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้มแจ่มใส บทบาทที่พึงปฏิบัติต่อบุตร มีดังนี้ (สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย (2524 :213 อ้างถึงใน รมยาณี บุรุษภักดี 2550: 48)

1. คอยดูแลบุตรให้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่วางไว้ เช่น กิน นอน เล่น พักผ่อนเป็นเวลา

2. จัดอาหารที่มีประโยชน์ให้รับประทานและช่วยปลูกฝังนิสัยการกินที่ดี

3. สอนให้รักษาความสะอาดส่วนต่างๆของร่างกาย

4. คอยฝึกฝนกิจกรรมารยาทที่ดีงามตามความนิยมของวัฒนธรรมไทย เช่น มารยาทในการรับประทานอาหาร การแสดงความเคารพผู้ใหญ่

5. สอนศีลธรรม ทำตัวอย่างที่ดีให้เห็น ช่วยให้เด็กเข้าใจศาสนาแล้วนำมาปฏิบัติในการดำรงชีวิต เช่น เห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูรู้คุณ

6. สอนให้รู้จักเก็บสมบัติข้าวของของตนและครอบครัว

7. ให้ความใกล้ชิดกับลูกเพื่อลูกจะได้เรียนรู้ในหลายๆ เรื่อง ถ้าเป็นลูกสาวจะได้เรียนรู้ความเป็นผู้หญิงจากมารดา

8. ให้ลูกได้เรียนรู้ว่าสิ่งใดมีค่าสำหรับผู้หญิงจากมารดา เพื่อจะได้สร้างสรรค์สิ่งนั้นให้เกิดเป็นชีวิตสมรสที่ผาสุก บ้านน่าอยู่ ลูกน่ารัก คุณสมบัติของการเป็นแม่บ้านแม่เรือนที่ดี

9. ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ ให้ความรู้ทางเพศศึกษาตามวัยของลูกที่ได้รับได้ เพื่อให้มีทัศนคติถูกต้องและเห็นเป็นเรื่องปกติของชีวิต

บทบาทของบิดาที่ดีที่พึงปฏิบัติต่อลูก (อัมพร เบญจพลพิทักษ์ 2542: 5-7) ได้แก่

1. สื่อความรู้สึกรักและภาคภูมิใจไปยังบุตร ทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. ให้ความอบอุ่นและเป็นที่ยึดเหนี่ยวเมื่อบุตรต้องการ เพื่อที่บุตรจะได้รู้สึกอบอุ่นมั่นคงปลอดภัย เด็บโตเป็นผู้ใหญ่ที่หนักแน่น
3. ให้เวลากับบุตรอย่างเพียงพอ เพื่อที่จะได้พูดคุยทำกิจกรรมและใช้เวลาอยู่ร่วมกัน

4. เป็นแบบอย่างที่ดีในฐานะเพศชาย

5. สอนให้บุตรรู้จักกฎเกณฑ์ต่างๆของสังคม พื่อต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์นั้น

เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่บุตร

6. มีความคาดหวังในตัวบุตรอย่างเหมาะสม ให้บุตรได้ทำทุกอย่างตามด้วยศักยภาพของเขา ไม่สร้างความกดดันให้บุตร

7. ส่งเสริมให้บุตรได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่างๆในโลกกว้าง ใช้เวลาด้วยกันโดยกันไปท่องเที่ยว เดินเล่น ให้บุตรเห็นความเป็นไปต่างๆในโลกกว้างอย่างเหมาะสม

ดังนั้น บทบาทของบิดา มารดาจึงต้องประกอบด้วยหลายบทบาท ซึ่งสามารถสรุปได้ 5 ด้าน (Anderson, 1982; Citing Eversoll, 1974 อ้างถึงใน สว่างจิต โคว์บุญงาม 2548: 34-35) ดังนี้

1. บทบาทด้านการเลี้ยงดูบุตร

การเลี้ยงดูบุตรเป็นบทบาทสำคัญของบิดา มารดาในปัจจุบัน ทั้งนี้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงลักษณะครอบครัว คู่สมรสจำเป็นต้องแยกครอบครัวมาอยู่ตามลำพัง การเลี้ยงดูบุตรจึงต้องเป็นลักษณะที่ต้องช่วยเหลือกันระหว่างบิดา มารดา ดังนั้น บทบาทของบิดา มารดาในการเลี้ยงดูบุตร จึงควรเป็นพฤติกรรมการดูแลให้บุตรพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ได้แก่ การดูแลสุขภาพร่างกายของบุตร การดูแลบุตรให้บุตรได้รู้จักเลือกอาหารที่ถูกต้องเหมาะสม การศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การดูแลเมื่อบุตรไม่สบายหรือเจ็บป่วย การรับฟังความคิดเห็นของบุตร การยอมรับสภาพอารมณ์และจิตใจบุตร การสนใจพฤติกรรมต่างๆของบุตร

2. บทบาทด้านการเป็นตัวแทนทางสังคม

บิดา มารดา มีความสำคัญมาก ในการที่จะเป็นแบบอย่างในเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแต่ไม่ได้ถ่ายทอดทางยีนส์ไปจากบิดา มารดาโดยตรง แต่เกิดจากการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้ที่จะหล่อหลอมพฤติกรรมให้เหมือนพฤติกรรมของบุคคลอื่น คือ การเลียนแบบจากตัวแบบ และบุคคลแรกที่จะเป็นตัวแบบที่สำคัญให้กับบุตร คือ บิดา มารดา บิดา มารดาจึงมี

บทบาทสำคัญในการพัฒนาความรู้สึกสำนึกของบุตรต่อสังคม เพื่อให้มีพฤติกรรมที่อยู่ในมาตรฐานของสังคมและสิ่งแวดล้อม อันเป็นที่ยอมรับโดยการกำหนดกฎระเบียบต่างๆ สำหรับบุตร การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและเป็นแบบอย่างทางด้านระเบียบวินัย เป็นต้น

3. บทบาทการแก้ปัญหา

บิดาเป็นบุคคลภายในครอบครัว ซึ่งอยู่ในตำแหน่งเป็นผู้แก้ปัญหาต่างๆ ของครอบครัว ได้แก่ การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร การช่วยเหลือบุตรในการแก้ปัญหาต่างๆ การแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในครอบครัว นอกจากนี้ ยังแก้ปัญหาในด้านร่างกาย ด้านการคบเพื่อน การเรียน หรือด้านอื่นๆ

3.1 บทบาทด้านการหาเลี้ยงครอบครัว

บิดาเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการที่จะช่วยเหลือครอบครัวทางด้านเศรษฐกิจ แม้ว่าปัจจุบันมารดาจะต้องออกไปทำงานนอกบ้าน แต่บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบิดาที่มีต่อครอบครัวมิได้ลดน้อยลง บิดายังคงมีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวเหมือนเดิม

3.2 บทบาทด้านสันตนาการ

บิดามีบทบาทมากกว่ามารดาในการจัดกิจกรรมให้กับบุตร บิดาควรหาเวลาว่างเพื่อพักผ่อนกับครอบครัว จัดสถานที่ภายในบ้านเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้ร่วมกิจกรรมกันหรือเพื่อให้บุตรได้มีกิจกรรมร่วมกับเพื่อน วางแผนให้สมาชิกในครอบครัวได้ร่วมกันทำกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้บุตรได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สนใจการใช้เวลาว่างของบุตร พร้อมทั้งแนะนำให้บุตรรู้จักใช้เวลาว่างให้ถูกต้องเพื่อสร้างสรรค์ตัวเอง

จากที่กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่า บิดามารดาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อบุตรเป็นอย่างมาก บทบาทของบิดา มารดาที่มีต่อบุตรมีอยู่หลายบทบาท ทั้งในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตร การให้ความรักความเอาใจใส่ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านการเรียน การคบเพื่อน การแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดภายในครอบครัวและบุตร รวมทั้งการเสริมสร้างกิจกรรมที่สร้างสรรค์พัฒนาการในด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นกับบุตร เพื่อให้บุตรเจริญเติบโตอย่างเต็มศักยภาพและสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้เป้าหมายของการพัฒนาเด็กประสบความสำเร็จ การช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลและส่งผลต่อความสำเร็จของเด็กในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนไม่สามารถพัฒนาเด็กตามลำพังได้ บ้านและโรงเรียนต้องร่วมมือกันถึงแม้ว่าผู้ปกครองจะเต็มใจ ให้ความร่วมมือแต่ก็ยังไม่เข้าใจถึงบทบาทของตัวเองที่เหมาะสม ดังนั้นผู้ปกครองควรรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

วารสาร รักรัก (2535: 16) กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ในฐานะ ให้การอบรมเลี้ยงดูไว้ดังนี้

1. ให้การอบรมเลี้ยงดู
2. ให้การศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ฝึกอบรมเด็กให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้
4. ถ่ายทอดวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีตลอดจนบทบาทหน้าที่

ในครอบครัวให้แก่เด็ก

5. ช่วยแก้ไขปัญหาและอบรมสร้างวินัยอันดีให้แก่เด็ก
6. จัดประสบการณ์สิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทุกๆ ด้าน
7. เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก
8. เสริมสร้างบุคลิกภาพและการสร้างสรรค์
9. ปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เด็ก

ยุทธชัย เฉลิมชัย (2541: 34-35) ได้กล่าวว่า ไม่ว่าสังคมอนาคตจะเจริญ รุดหน้าไปอย่างไร เด็กๆ ย่อมต้องเติบโตและยืนอยู่บนความแปรเปลี่ยนทั้งสติปัญญาอารมณ์และจิตใจ จึงเป็นภาระหน้าที่อันยิ่งใหญ่ของคนเป็นพ่อแม่ ซึ่งระบบการศึกษาไทยไม่อาจรองรับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ สถาบันครอบครัวมีความสำคัญต่อการพัฒนา การเรียนรู้ของเด็กไม่น้อยกว่าสถาบันการศึกษา เพราะการเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นได้เสมอโดยไม่จำกัดบริเวณ และนี่คือเหตุผลที่พ่อแม่หลายต่อหลายคน ต้องการมีบทบาทต่อการเรียนรู้ของลูก โดยไม่จำกัดบริเวณเช่นกัน

รุ่งเรือง สุขาภิรมย์ และอรุณี สदानุพงษ์ (2544: 19-23) ได้กล่าวถึง การส่งเสริมบทบาทของพ่อแม่ และผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมทางการศึกษา โรงเรียนจึงต้องส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครอง อบรมเลี้ยงดูบุตรตามธรรมชาติด้วยการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในครัวเรือน กำหนดนโยบาย และแผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมสนับสนุนหน้าที่ ความรับผิดชอบและความสามารถของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กสร้างเครือข่ายการให้บริการต่างๆ ของชุมชนที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เพิ่มจำนวนพ่อแม่ ผู้ปกครองที่จะสามารถเข้าร่วมกิจกรรมโดยตรงกับโรงเรียน สร้างศูนย์ข้อมูลด้านการเรียนการสอนที่พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถเรียกใช้ได้ การส่งเสริมระบบการสื่อสารระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครองกับโรงเรียนสร้างระบบการสื่อสารสองทาง โดยใช้วิธีการสื่อสารต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษานักเรียนแต่ละคนได้มีความทันสมัยและทันต่อความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครอง

จากการศึกษาผลงานวิจัยด้านครอบครัวของ รุ่งเรือง สุขาภิรมย์ และอรุณี สถานุพงษ์ (2544: 11) พบว่า ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างบ้านและโรงเรียนมีผลอย่างสูงต่อการเรียนรู้ของเด็ก นอกจากนี้จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จทางด้านเรียนแล้วยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีด้านจิตใจ สังคม อารมณ์ ซึ่งส่งผลต่อความความก้าวหน้าของชีวิตในอนาคต ดังนั้น พ่อ แม่ ผู้ปกครองจึงมีบทบาทสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากการศึกษพบว่า พ่อ แม่ และ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองในระบบการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทครอบครัวที่มีผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก คือ การสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน โดยเน้นความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกัน มีกิจกรรม โครงการสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและโรงเรียน เด็กที่อยู่ในเป้าหมายต้องเป็นเด็กกลุ่มที่เสี่ยง คือ กลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำ เด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมและเด็กกลุ่มที่ครอบครัวมีรายได้น้อย

1.3 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

ลักษณะของการมีส่วนร่วม มีนักวิชาการได้กล่าวถึง ดังต่อไปนี้

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527: 6-12 อ้างถึงใน สงกรานต์ทอง มาลัยทองเลิศ 2552: 13)

ชี้ให้เห็นถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การเข้ามามีส่วนร่วมควรพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมในประเด็นสำคัญของด้านร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผนและร่วมบำรุงรักษามากกว่าการร่วมสมทบในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของการพัฒนาที่กำหนดไว้ คือ

1. ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้า ปัญหา สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยมีการคำนึงถึงความต้องการของชุมชนเป็นหลักด้วย
2. ร่วมคิดหาสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์และสนองต่อความต้องการของชุมชนด้วย
3. ร่วมวางแผนงานหรือแผนนโยบายหรือแผนงาน หรือโครงการจนถึงกิจกรรมในการขจัดและแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงาน มีการพัฒนาโดยยึดตามขีดความสามารถของตนเองและองค์กร
6. ร่วมลงทุนในกิจกรรมตามโครงการของชุมชน โดยยึดตามขีดความสามารถของตนเองและองค์กร

7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

8. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้โดยเอกชนและรัฐบาลให้ได้ใช้ประโยชน์ต่อไป

อาร์นสไตน์ (Armstien, 1969: 215-217 อ้างถึงใน ชูชาติ พ่วงสมจิตร 2540: 18) การมีส่วนร่วมจะมีลักษณะมากน้อยเพียงใด ให้พิจารณาว่า ผู้นำเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจและมีบทบาทในการควบคุมได้เพียงใดซึ่งเป็นข้อบ่งบอกถึงภาวะผู้นำที่เป็นประชาธิปไตย (Democratic Leadership) ว่ามีสูงหรือต่ำ อาร์นสไตน์ได้ใช้อำนาจตัดสินใจเป็นเกณฑ์ในการบ่งบอก การมีส่วนร่วม จัดได้เป็น 3 กลุ่มหรือ 3 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 การมีส่วนร่วมเทียมหรือไม่มีส่วนร่วม

ประเภทที่ 2 การมีส่วนร่วมพอเป็นพิธีหรือร่วมเพียงบางส่วน

ประเภทที่ 3 การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง คือมีอำนาจและบทบาทมาก

กล่าวโดยสรุป ลักษณะการมีส่วนร่วมประเภทนี้ พิจารณาจากพฤติกรรมของผู้นำว่าเปิดโอกาสให้ผู้ตามมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด

อุทัย บุญประเสริฐ (2542: 114) กล่าวถึงประเภทของการมีส่วนร่วมที่เป็นแนวคิดของโคเฮน และอ็อสอฟ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประการแรกที่ต้องทำคือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงาน โครงการนั้นจะได้อาจมาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้จะรวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลประโยชน์ในทางลบ ที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์และโทษได้ทั้งต่อบุคคลและสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่ต้องสังเกตคือ ความเห็น (views) ความชอบ (preference) และความคาดหวัง (expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

บุญเทียม คังสวัสดี (2542: 25) แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

ระดับที่ 1 ไม่มีส่วนร่วม หมายถึงไม่มีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมของศูนย์เลย/มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ระดับที่ 2 ร่วมรับรู้ หมายถึง มีส่วนรับรู้ รับทราบการปฏิบัติกิจกรรมของศูนย์ แต่ไม่มีส่วนปฏิบัติและร่วมคิด/มีส่วนร่วมน้อย

ระดับที่ 3 ร่วมทำ หมายถึง มีส่วนร่วมในการปฏิบัติร่วมทำกิจกรรมของศูนย์ตามที่ได้รับมอบหมาย/มีส่วนร่วมปานกลาง

ระดับที่ 4 ร่วมคิด/ร่วมตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะและร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมของศูนย์ แต่ไม่ได้ร่วมปฏิบัติ/มีส่วนร่วมมาก

ระดับที่ 5 ร่วมทำ/ร่วมคิด/ร่วมตัดสินใจ หมายถึง มีส่วนร่วมในการแสดงข้อคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะตัดสินใจ และร่วมปฏิบัติกิจกรรมนั้นด้วย/มีส่วนร่วมมากที่สุด

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมหรือการร่วมมือของบุคคล กลุ่มบุคคลในการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอ ลักษณะการมีส่วนร่วม 5 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ระดับที่ 2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ระดับที่ 3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

ระดับที่ 4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

ระดับที่ 5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้

แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน และถือเป็นเสาเอกของการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน จากการประชุมสุดยอดด้านสิ่งแวดล้อมโลกที่เมืองริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล ได้ทำให้เป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ความจริงยั่งยืนในการพัฒนานั้นสำคัญที่คนและชุมชน รัฐและผู้ให้การสนับสนุนต่างๆ จากภายนอกต้องรู้ที่จะปล่อยมือถึงเวลาอันเหมาะสมและมอบความไว้วางใจให้แก่ชุมชนหรือองค์กรชุมชนได้มามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการศึกษาตั้งแต่แรกจนถึงการตรวจสอบคุณภาพ (ทรงพล ทรงขำ 2541: 6)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544: 3) กล่าวว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด สายใยความรัก ความผูกพันระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เป็นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง มั่นคงและยาวนาน เป็นพลังยิ่งใหญ่ที่ช่วย ผลักดันให้การดำเนินชีวิต ในด้านต่างๆ ประสบผลสำเร็จได้ ด้านการศึกษาก็เช่นกัน ผู้ปกครองจะต้องเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ของลูก สร้างโอกาสการเรียนรู้แก่ลูกให้เหมาะสมกับวัย การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากทุกเรื่อง ทุกที่ ทุกเวลา ทุกสถานการณ์ ฟิงตระหนักไว้เสมอว่า พ่อแม่นั้นคือ ครูคนแรกของลูกเป็นคนแรกที่จะนำพาลูกของเราเองไปสู่เส้นทางความรอบรู้แห่งชีวิต ความรอบรู้มิได้หมายความว่าความรู้ที่ได้จากการศึกษาเพียงอย่างเดียว แท้จริงการเรียนรู้ต่างๆ เกิดขึ้นกับสมองของลูกนั้น มีทั้งการเรียนรู้วิชาการ เพื่อเป็นรากฐานการเล่าเรียนต่อไป

2.1 แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบผู้ปกครองมีส่วนร่วม

วิมลศรี อุปรมัยและคณะ (2529: 143-145 อ้างถึงใน สว่างจิต โคว์บุญงาม 2548: 27-28) กล่าวถึงวิธีสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน และสถาบันทางการศึกษากับชุมชนไว้หลายประการ ดังนี้

1. การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน ด้วยการจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการของผู้ปกครอง เช่น ให้มีการเยี่ยมชมโรงเรียน จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและครู เป็นต้น
2. การอนุญาตให้ใช้โรงเรียนเป็นสถานที่จัดกิจกรรมต่างๆ
3. โรงเรียนจัดรายการดนตรีไทยสำหรับประชาชนให้ทุกคนในชุมชนได้ชม
4. โรงเรียนจัดให้มีงานรื่นเริงประจำปี

5. โรงเรียนและสถานศึกษา เปิดสอนภาคค่ำให้ประชาชนที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ ในรูปการศึกษาเบ็ดเสร็จ ในรูปการฝึกอาชีพ ในรูปการศึกษาต่อในระดับสูง และในรูปวิธีการพัฒนาอาชีพ

6. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ประชาชนใช้บริการห้องสมุด หอประชุม ศูนย์วัฒนธรรม เพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

7. เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้เป็นสถานที่พักผ่อนในวันหยุดสุดสัปดาห์ สำหรับสถานศึกษาที่มีภูมิทัศน์สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น

8. จัดอบรมสัมมนา หรือฝึกปฏิบัติให้กับสถานประกอบการท้องถิ่น

9. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าชมการสาธิต การทดลองซึ่งเป็นผลจากการค้นคว้าของสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ไปสู่ประชาชน

การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนเกิดจากปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ในลักษณะดังนี้

การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การที่ผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียนติดต่อสื่อสารกันด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเด็กและเพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาจนเกิดความสนิทสนมคุ้นเคยกัน และสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกันอย่างเปิดเผย เทคนิคการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่โรงเรียนมีดังนี้ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ การเยี่ยมชมโรงเรียนของผู้ปกครอง การเยี่ยมบ้าน และแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครอง มุมผู้ปกครอง การใช้โทรศัพท์ และการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียน โดยใช้วิธีการดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ โรงเรียนส่วนมากนิยมใช้สื่อสิ่งพิมพ์ในการส่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก และกิจกรรมของโรงเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบ สื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้กันมาก คือ แผ่นพับ จดหมายข่าว คู่มือผู้ปกครอง และวารสารโรงเรียน

1.1 แผ่นพับ ใช้เพื่อชี้แจงให้ผู้ปกครองและชุมชนได้ทราบว่า โรงเรียนกำลังจะมีการประชุมหรือกิจกรรมพิเศษบางอย่าง โดยอาจส่งแผ่นพับให้ผู้ปกครองที่ บ้านหรือหน่วยงานต่างๆในชุมชน รวมทั้งสามารถติดต่อได้ไปตามเบอร์ติดต่อต่างๆที่ชุมชนสามารถมองเห็นได้ง่าย

1.2 จดหมายข่าว เป็นการให้ข้อมูลที่ค่อนข้างสม่ำเสมอกับผู้ปกครอง ข้อมูลในจดหมายข่าวอาจเป็นเกร็ดความรู้สำหรับผู้ปกครอง จดหมายข่าวมีหลายรูปแบบ ตั้งแต่การทำแบบง่ายๆ ที่เขียนด้วยลายมือไปจนถึงการพิมพ์ด้วยกระดาษหลากสี และมีรูปภาพประกอบอย่างสวยงาม

1.3 คู่มือผู้ปกครอง เป็นการให้ข้อมูลที่ละเอียดลงของโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยปกติโรงเรียนจะจัดพิมพ์คู่มือผู้ปกครอง และมอบให้กับผู้ปกครองทุกคนเมื่อเริ่มต้นปีการศึกษา ของทุกปี ในการจัดทำคู่มือผู้ปกครองควรมีรายละเอียด ดังนี้

1.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปรัชญาและนโยบายของการศึกษา ที่โรงเรียนยึดเป็น แบบอย่าง

1.3.2 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลด้านต่างๆ ทั้งที่เป็นนโยบายและแนวทาง ปฏิบัติของโรงเรียน เช่น โครงการพิเศษสำหรับเด็ก เวลาทำการของบุคลากร อัตราค่าบำรุง การศึกษา คำแนะนำเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ การบริการรักษาสุขภาพ รูปแบบและวิธีการ พัฒนาการเด็กให้ผู้ปกครองทราบ รายการที่ผู้ปกครองควรถเตรียมให้กับเด็ก และแนวทางที่ ผู้ปกครองจะให้ความร่วมมือในการกำหนดการประชุมผู้ปกครอง เป็นต้น

1.3.3 มีการปรับปรุงข้อมูลในคู่มือผู้ปกครองให้ถูกต้องอยู่เสมอ

1.3.4 รูปแบบและรูปแบบของคู่มือผู้ปกครองควรมีความสวยงาม น่าอ่านมี รูปภาพประกอบ พร้อมให้ความสะดวกกับผู้อ่าน

1.3.5 ข้อมูลในคู่มือผู้ปกครองนั้นควรมีความถูกต้องชัดเจน ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองจะต้องใช้เป็นคู่มือในการหาข้อมูลด้านต่างๆเกี่ยวกับโรงเรียนที่ผู้ปกครองต้องการทราบ

1.3.6 ภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาที่เข้าใจง่าย หลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์เทคนิค

2. การเยี่ยมชมโรงเรียนของผู้ปกครอง ประโยชน์ที่ผู้ปกครองจะได้รับจากการ เยี่ยมชมโรงเรียน สรุปได้ดังนี้

2.1 รับทราบจุดหมายและวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งซักถาม ปัญหาและข้อสงสัยต่างๆ

2.2 ได้ทำการรู้จักคุ้นเคยกับบุคลากรของโรงเรียนและผู้ปกครองคนอื่นๆ

2.3 ได้มีโอกาสสังเกตการณ์จัดกิจกรรมและประสบการณ์ของครู และ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

2.4 ได้มีโอกาสสังเกตบุตรหลานของตนในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กคนอื่นๆ

2.5 ได้มีโอกาสอภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคลากรในโรงเรียน และผู้ปกครองคนอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน สิ่งที่ตนสงสัยหรือกังวลเกี่ยวกับตัวเด็ก ครูและเรื่องอื่นๆที่สนใจ

3. การเยี่ยมบ้าน การเยี่ยมบ้านเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้บุคลากรได้รู้จักกับเด็ก ขณะอยู่ที่บ้านมากขึ้น และในขณะที่เดียวกันก็ยังสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลผู้ปกครองได้ด้วย ทำให้

ผู้ปกครองเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กและการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา เพื่อผู้ปกครองจะได้ส่งเสริมบุตรหลานของตนให้พัฒนาสอดคล้องกับทางโรงเรียน

4. แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครอง เป็นเครื่องมือที่คืออย่างหนึ่งที่รวบรวมความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ของโรงเรียน จุดมุ่งหมายทั่วไปของการใช้แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองคือ

4.1 เพื่อประเมินหัวข้อ หรือเรื่อง ที่ผู้ปกครองสนใจนั้นอยากให้โรงเรียนจัดโครงการให้ความรู้ผู้ปกครอง

4.2 เพื่อทราบถึงปัญหาของผู้ปกครองในการให้คำแนะนำเด็กนักเรียน ขณะทำการบ้านและเสริมประสบการณ์ให้กับเด็กนักเรียนที่บ้าน

4.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อบุคลากร และหลักสูตรของโรงเรียน

4.4 เพื่อหารูปแบบและวิธีการสื่อสารระหว่างโรงเรียนและกับผู้ปกครอง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. มุมผู้ปกครอง เป็นการจัดที่ไว้ที่ใดที่หนึ่งในโรงเรียน ให้มีความสวยงามสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ปกครอง มีอากาศถ่ายเทสะดวก มีเก้าอี้นั่งสะดวกสบาย และมีข้อมูลให้ผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวเด็กนักเรียนและหลักการจัดการศึกษา เช่น มุมประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้มุมผู้ปกครองอาจมีรูปภาพการทำกิจกรรมของเด็กนักเรียนในโอกาสต่างๆ

6. การใช้โทรศัพท์ เป็นการสื่อสารแบบสองทาง การติดต่อผู้ปกครองโดยการใช้โทรศัพท์จะช่วยให้เกิดความคล่องตัว ประหยัดและรวดเร็ว สะดวก สามารถทำได้เมื่อต้องการแจ้งข่าวอย่างกะทันหัน แจ้งเรื่องการเจ็บป่วยของเด็กหรือแจ้งข่าวดีให้ผู้ปกครองทราบถึงความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของเด็กที่ได้รับในกิจกรรมบางอย่าง เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้ให้คำชมเชยเด็กนักเรียนเมื่อถึงที่บ้าน บางครั้งผู้ปกครองอยู่ไกลอาจไม่สะดวกการปรึกษาเรื่องต่างๆจึงต้องใช้โทรศัพท์เพื่อรับคำปรึกษาแทนการประชุมปรึกษาหรือระหว่างผู้ปกครองหรือบุคลากรในโรงเรียน การประชุมเป็นกิจกรรมที่บุคลากรในโรงเรียนนัดพบผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือปรึกษาหารือเรื่องต่างๆที่เกี่ยวกับเด็กในการส่งจดหมายนัดหมาย วัน เวลาและจุดหมายในการประชุมให้ชัดเจน

7. งานชุมชนรื่นเริง งานชุมชนรื่นเริงสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ปกครองได้มาก เนื่องจากบรรยากาศภายในโรงเรียนมีความเป็นกันเอง และเด็กนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงและผู้ปกครองได้มีโอกาสพูดคุยกับผู้ที่มีส่วนร่วมงาน

พิมพา ตามี (2540: 16) กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของบ้านต่อโรงเรียน ว่า

1. บ้านเป็นพื้นฐานในการให้การศึกษาอบรมเด็ก
2. การตอบสนองความต้องการทางร่างกายและจิตใจ
3. การตอบสนองความต้องการทางสติปัญญาและสมอง
4. การให้ความร่วมมือสนับสนุนโรงเรียน
5. การส่งเสริมพัฒนาการและความเจริญงอกงามของนักเรียน

รุ่ง แก้วแดง (2541: 181) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่บ้าน ผู้ปกครองสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของเพิ่มเติมจากการเรียนรู้ที่โรงเรียนโดยผ่านกิจกรรมทางบ้าน เช่น การอ่าน การช่วยทำการบ้าน การเล่นเกมในครอบครัว และกิจกรรมพูดคุยอภิปราย

มอร์ริสัน (Morrison อ้างถึงใน นิตยา ประพฤติกิจ 2539: 268) ให้ความเห็นว่าการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมนั้น โรงเรียนจะต้องตระหนักเห็นความสำคัญของผู้ปกครอง โดยครูเองจะต้องมีความพร้อมและเต็มใจที่จะขอความร่วมมือจากผู้ปกครองจะต้องตกลงร่วมกันว่าจะให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร การจัดกิจกรรมแบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมจะสำเร็จได้นั้น โรงเรียนต้องมีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน เริ่มจากการศึกษาปัจจัยเบื้องต้นของการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำงานกับโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและขั้นตอนการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมในโรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรกล่าวถึงดังนี้

1. ปัจจัยเบื้องต้นของการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำงานกับโรงเรียน เบคเคอร์ (Becher อ้างถึงใน อรุณี หรดาล 2536: 32-35) ได้สรุปถึง ปัจจัยพื้นฐานในการทำงานร่วมกับผู้ปกครองไว้ 2 ประการคือ

1.1 ความคิดหรือความเชื่อเกี่ยวกับตัวผู้ปกครอง ให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของการที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม โดยไม่คำนึงถึงระดับการศึกษาและฐานะเศรษฐกิจทางสังคมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีความสามารถที่จะเข้ามาช่วยเหลืองานของโรงเรียนได้เป็นบุคคลที่มีความสามารถสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการใหม่ๆ ข้อคิดและความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นข้อมูลที่สำคัญและมีประโยชน์อย่างมากต่อครู ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็กมีลักษณะเฉพาะตัว มีความผูกพันทางด้านจิตใจ แต่ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กมีลักษณะเป็นความสัมพันธ์อย่างมีจุดมุ่งหมายส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมีความสำคัญอย่างมากต่อโรงเรียนซึ่งกิจกรรมที่ให้ทั้งเด็กและผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมอาจทำให้ ผู้ปกครองเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ทางโรงเรียนควรชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ให้ชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองรวมทั้งประโยชน์ที่ผู้ปกครองและเด็กจะได้รับ

1.2 แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ผู้บริหารและครู ควรคำนึงถึงความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายและลักษณะของกิจกรรม เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมแต่ละครั้ง การมอบหมายงานให้บุคลากรรับผิดชอบ ควรคำนึงถึงความถนัด ความสามารถ และความสนใจของแต่ละคน โรงเรียนควรตระหนักว่าผู้ปกครองแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านความต้องการ ความสามารถ ความสนใจกิจกรรมควรมีลักษณะยืดหยุ่นได้ ทั้งนี้เพื่อเหมาะสมและสนองตอบต่อ ความต้องการ และช่วงเวลาของผู้ปกครองแต่ละคน การชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบที่ผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วมการให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการชี้แจงเหตุผลของโรงเรียนในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ควรให้ผู้ปกครองทราบ ส่วนบุคลากรของโรงเรียน ทุกฝ่ายควรพร้อมที่จะเผชิญปัญหาและช่วยกันแก้ไข การจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมควรคำนึงถึงผลลัพธ์ที่ผู้ปกครองจะได้รับมากกว่าจำนวนคนที่เข้าร่วมกิจกรรม

2. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับบ้าน

โรงเรียนและบ้านมีบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการสั่งสอนอบรมเลี้ยงดูให้เด็กเจริญเติบโต มีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา ถึงแม้ว่าเด็กปฐมวัยจะใช้เวลาส่วนหนึ่งในโรงเรียน แต่เด็กปฐมวัยยังคงต้องการความรักความอบอุ่นและความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ดังนั้น ครูและผู้ปกครองจะต้องมีความเข้าใจอันดีต่อกัน รวมทั้งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเพื่อที่จะได้ร่วมมือกันในการพัฒนาเด็ก ช่วยกันจัดกิจกรรมและประสบการณ์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเด็กมากที่สุด โรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายเลือกวิธีสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเหมาะสมกับผู้ปกครอง

3. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแบบผู้ปกครองมีส่วนร่วม

ไลออนส์ รอบบินส์ และสมิทส์ (Lyons Robbins and Smiths อ้างถึงใน อรุณี ทรดาล 2536: 47-54) ได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง สรุปได้ดังนี้

3.1 การเตรียมการเกี่ยวกับผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการเตรียมการ เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมจำเป็นจะต้องมีการติดต่อประสานงาน และร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานเพื่อรับผิดชอบ จะต้องเป็นที่ยอมรับของทั้งผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียนและต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมแบบให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

3.2 การประเมินความต้องการและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โรงเรียนจะต้องประเมินความต้องการและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครอง 2 ประการ คือ

ความรู้ที่ ผู้ปกครองสนใจและต้องการจัดกับจำนวนและรายชื่อของผู้ปกครองที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม

3.3 การชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครอง การกำหนดบทบาทของผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมทำได้หลายวิธีแต่วิธีที่ดีที่สุดคือ การให้ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร โรงเรียนได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทของผู้ปกครองด้วย ควรมีการยกตัวอย่างสิ่งที่เป็นรูปธรรมประกอบ รวมทั้งชี้แจง ทำความเข้าใจประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

3.4 การรับสมัคร การคัดเลือก และการมอบหมายงาน การประกาศรับสมัคร ผู้ปกครอง โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทุกคนได้ทราบว่า ขณะนี้โรงเรียนมีโครงการที่จะให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกับโรงเรียน โดยระบุรายละเอียดของกิจกรรมให้ชัดเจน

การคัดเลือกผู้ปกครอง ซึ่งเกณฑ์ทั่วไปอาจประกอบด้วย จำนวนผู้ปกครอง ที่ต้องการวันและเวลาว่างของผู้ปกครอง ความสนใจและความต้องการของผู้ปกครอง ทักษะและความสามารถของผู้ปกครองที่จะเอื้อประโยชน์ต่อกิจกรรมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมการมอบหมายงาน ผู้ประสานงานมีหน้าที่โดยตรงในการชี้แจงและ ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับงานที่จะต้องทำกิจกรรมนั้นๆ รวมทั้งให้ผู้ปกครองและครูมีหน้าที่รับผิดชอบทำความเข้าใจ ซักถามปัญหาข้อข้องใจต่างๆ ก่อนปฏิบัติงานร่วมกัน

3.5 การให้ความรู้ผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โรงเรียนควรจัดอบรมเพื่อให้ความรู้และฝึกทักษะที่จำเป็นให้แก่ผู้ปกครองและครูในการทำงานร่วมกับผู้อื่นรวมทั้งทักษะบางอย่างที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

3.6 การติดต่อสื่อสาร การติดต่อสื่อสารที่ดีและต่อเนื่องมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จต่อการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม รูปแบบและวิธีการที่ใช้ในการติดต่อมีลักษณะเช่นเดียวกับการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ ผู้ปกครองและบุคลากรมีการติดต่อสื่อสารกัน

3.7 การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรจัดบริการในรูปแบบต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปฐมศึกษาสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ปกครองและ การดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรม

จากการศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมี 7 ขั้นตอนคือการเตรียมการเกี่ยวกับการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม การประเมินความต้องการและความสนใจ การเข้าร่วมกิจกรรม การชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครอง การรับสมัคร

การคัดเลือกและ การมอบหมายงาน การให้ความรู้ผู้ปกครองการติดต่อสื่อสาร และการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานตามขั้นตอนดังกล่าว จะช่วยให้การจัดกิจกรรม แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วม บรรลุวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี

เกรสวิกกี (Gestwicki อ้างถึงใน จิราภรณ์ ศรีคำ 2548: 19) เสนอรูปแบบการมี ส่วนร่วมของผู้ปกครอง ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้าง ตลอดจนการจัดระบบการเรียนการสอน สำหรับเด็ก
3. มีส่วนในกิจกรรมที่จัดขึ้นและให้ความเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ

อภิญา เวชชชัย (2544: 142-143) กล่าวถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วมของ ครอบครัว โรงเรียน และสถานศึกษา รูปแบบของการมีส่วนร่วมในปัจจุบันมีรูปแบบที่หลากหลาย มากขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้บริหาร โรงเรียนและสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุน สร้างบรรยากาศและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในหลายรูปแบบและหลายระดับ ขณะเดียวกัน ขึ้นอยู่กับความพร้อมของฝ่ายครอบครัวที่ให้ความสนใจในเรื่องนี้ และมาร่วมคิดค้นสร้างรูปแบบที่ เหมาะสมร่วมกัน รูปแบบการมีส่วนร่วมของครอบครัวที่ให้ความสนใจในเรื่องนี้ และมาร่วมคิดค้น สร้างรูปแบบที่เหมาะสมร่วมกัน รูปแบบการมีส่วนร่วมของครอบครัว โรงเรียนและสถานศึกษาที่ เป็นอยู่ในปัจจุบันมีหลากหลายลักษณะ ได้แก่

1. ความสนใจส่วนบุคคล ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่มีความสนใจรายบุคคลต่อ ผลการเรียน ความประพฤติ การปรับตัว และปัญหาอื่นๆ ในตัวลูกหลานของตนเป็นเบื้องต้น
2. ลักษณะกลุ่มพ่อแม่ที่รวมตัวกันเอง จากความสัมพันธ์ส่วนตัว เช่น เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กๆ ที่เรียนห้องเดียวกัน มีโอกาสพบปะกันบ่อยๆ และพัฒนาเป็นกลุ่มที่ไม่เป็นทางการ
3. ลักษณะกลุ่มพ่อแม่ที่รวมตัวกันจากการเข้าร่วมกิจกรรมบางด้านของโรงเรียน เช่น การเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครช่วยงาน โรงเรียนด้านต่างๆ การเป็นวิทยากรพิเศษในบางวิชา การเข้าร่วมในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน การช่วยสอนและเป็นโค้ชในทีมกีฬา ของโรงเรียน เป็นต้น รูปแบบนี้จะได้รับความร่วมมือจากพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีเวลา มีความสนใจ หรือความชำนาญพิเศษในกิจกรรมต่างๆ เป็นการร่วมกับทางโรงเรียนตามวาระของงานกิจกรรมนั้นๆ
4. ลักษณะกลุ่มพ่อแม่ ที่ร่วมงานกับโรงเรียนอย่างเป็นทางการตามรูปแบบและ โครงสร้างที่ทางโรงเรียนและสถานศึกษากำหนดไว้แล้ว เช่น เข้าร่วมในฐานะกรรมการระดับห้อง

ระดับชั้น กรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง กรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู กรรมการสถานศึกษา ในระดับต่างๆ จนถึงการขยายความสัมพันธ์ไปสู่เครือข่ายผู้ปกครองอื่นๆ ภายนอก

อรุณี หรดาล (2536: 6) ได้อธิบายถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไว้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมที่บ้าน หมายถึง การที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการให้ข้อคิดเห็น เสริมประสบการณ์และความรู้ สร้างลักษณะนิสัยที่ดี รวมทั้งเตรียมความพร้อม ให้กับเด็กขณะอยู่บ้าน ซึ่งผู้ปกครองสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น อ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง ให้เด็กหัดช่วยเหลือตนเอง ช่วยให้คำแนะนำเด็กเกี่ยวกับการทำงานที่คร่อมอบหมาย การพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมในสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้าไปร่วมกิจกรรมหรือ ช่วยเหลืองานของสถานศึกษาที่จัดขึ้นในสถานศึกษา เช่น การเข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง การไป ทัศนศึกษา การช่วยซ่อมแซมหรือทาสีอาคารเรียนและอุปกรณ์เครื่องเล่น การร่วมกิจกรรมวันหยุด การร่วมกิจกรรม ให้ความรู้ผู้ปกครอง เป็นต้นจากความหมายและรูปแบบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ข้างต้น พอสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองสมัครใจเข้ามาช่วยครู ประจำชั้นจัดกิจกรรมส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็ก และการมีส่วนร่วมที่บ้าน หมายถึง การที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับครูประจำชั้นในการอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการแก่เด็กทุกด้าน ตามที่โรงเรียนขอความร่วมมือ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 11 กล่าวถึง บทบาทของผู้ปกครองในการรับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาของบุตรหลานไว้ว่า บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคล ซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ตามมาตรา 7 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว โดยนัยแห่งกฎหมาย สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. บิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็กต้องจัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 2 ปี โดยเริ่มเข้าเรียนตั้งแต่อายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก

2. บิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็กต้องจัดให้บุตรหรือบุคคลในความดูแล ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว

กัมภณฑ์ จนโท (2543: 35-36) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของกระบวนการศึกษา และการเรียนรู้ คือ การเพิ่มบทบาทของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน ตลอดจนการเพิ่มบทบาทของ โรงเรียนต่อชุมชน การดึงชุมชนเข้าสู่โรงเรียนให้มีส่วนร่วม คอยกำกับดูแลการศึกษาเล่าเรียนของ บุตรหลาน ติดตามความก้าวหน้าและสนับสนุนกิจกรรมการเรียนของเด็ก บ้านและโรงเรียน

อำนาจ หมั่นสมบัติ (2544: 16) เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของผู้ปกครอง ไว้ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้าง ตลอดจนการจัดระบบการเรียนการสอนสำหรับเด็ก

3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นและให้ความเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ

นภเนตร ชรรณบวร (2541: 31) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการศึกษามีผลต่อความสำเร็จด้านการเรียนของเด็กเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อการประสบความสำเร็จในชีวิตของเด็ก นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาทัศนคติในทางบวกต่อเด็กอีกด้วย

2.2 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้

บิดา มารดาสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ได้ โดยการร่วมมือกับครู ผู้บริหารในการจัดส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของลูกทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน รวมทั้งนำแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชนเข้ามาร่วมกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้และเป็นแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

จินดา ทั้งทอง (2530: 90) ทำการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร และสุวัฒนา แก้วสุวรรณ (2532: 147) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้สรุปบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ได้ดังนี้

1. การเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน

ผู้ปกครองควรติดตามการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ หมั่นตรวจการบ้านก่อนลงนามรับทราบในสมุดจดการบ้าน สอบถามถึงผลการสอบทุกครั้งที่มีการทดสอบ สนทนาและสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนในแต่ละวัน ถ้าเด็กไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ผู้ปกครองควรอธิบายให้ฟัง หรือมีจดหมายถึงอาจารย์ขอให้เด็กไปพบหรือผู้ปกครองควรพบอาจารย์ด้วยตนเอง กรณีผู้ปกครองที่มีเวลาหรือยินดีที่จะช่วยเด็ก แต่ยังไม่เข้าใจวิธีการ ขั้นตอนและแนวคิดต่างๆ ผู้ปกครองควรพบอาจารย์ผู้สอน ติดตามดูความสามารถของเด็กในการเรียน อ่านสมุดรายงานผลการตรวจสอบและลงนามรับทราบผลการสอบด้วยตนเอง ตักเตือนเด็กทำงานให้เป็นระเบียบและไม่ดูแต่ความถูกต้องเพียงอย่างเดียว ควรดูเรื่องความสะอาด การเขียนตัวเลข การสะกดตัวอักษร การขีดเส้นใต้ให้ถูกต้อง ตักเตือนและกำชับเด็กให้ทำการบ้านและให้ทำด้วยตนเองไม่ควรสอน

ตลอดเวลา แต่ต้องคอยชี้แนะเมื่อเด็กทำไม่ได้จริงๆ ตรวจสอบรายละเอียดขั้นตอนของการทำการบ้าน และคอยดูแลเอาใจใส่ ช่วยทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้ว เช่น ทบทวนให้เด็กก่อนสอบ เมื่อสอบเสร็จแล้วควรสนใจ สอบถามเมื่อการสอบเสร็จสิ้นลง ให้เด็กทบทวนเรื่องที่เรียนไปแล้ว เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนเรื่องต่อไป

ปรีชา บัววิรัตน์เลิศ (2536: 151) กล่าวว่า ผู้ปกครองมีส่วนช่วยในการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในเรื่องการเรียนของเด็ก เช่น ช่วยสอนการบ้านให้คำแนะนำ ดูแลการทำ การบ้านของเด็ก

จรรยา เพชรเลิศอนันต์ (2536: 10) ให้ความหมายว่า การสอบถามถึงการเรียน การติดตามดูความสามารถของนักเรียน ช่วยทบทวนและชี้ให้เห็นความสำคัญของวิชาที่เรียนไปแล้ว

ปวีณา อันสุวรรณ (2546: 16) ให้ความหมายว่า การสอบถามถึงเรียนติดตามดู ความสามารถของนักเรียนและช่วยทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว

จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมานั้น การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษา การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน ซึ่งหมายถึง การที่ผู้ปกครองให้การอบรม เลี้ยงดูที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ติดตาม ดูแล ผลการเรียนของนักเรียน โดยการซักถามพูดคุยกับนักเรียน และครูเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน และหาแนวทางแก้ไขที่ยอมรับของสังคม

2. การให้ความรู้เพิ่มเติม

ผู้ปกครองควรช่วยและอธิบายเรื่องต่างๆ เมื่อเด็กไม่เข้าใจ ช่วยสอนให้ตาม ความสามารถของผู้ปกครอง อีกทั้งช่วยเสริมความรู้ในเรื่องที่เด็กกำลังเรียน ให้ชมการแข่งขันการ ตอบปัญหาทางวิชาการ พาไปชมนิทรรศการต่างๆ ที่เหมาะสมและเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่นักเรียน กำลังเรียนอยู่เพื่อนักเรียนจะได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อการเรียนในชั้นต่อไป

การให้ความรู้เพิ่มเติมแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง อาจใช้วิธีการได้หลายรูปแบบ คือ สอนและอธิบายเมื่อเด็กไม่เข้าใจหรือทำโจทย์ไม่ได้ โดยอธิบายให้เด็กเข้าใจมากกว่าบอกคำตอบ หรือให้เด็กลอง ตั้งโจทย์ให้เด็กฝึกทำ หรือฝึกคิดในใจ เมื่อมีเวลาว่าง ช่วยสอนให้ตามความสามารถ ของผู้ปกครองและสอนให้ในแนวเดียวกับอาจารย์ที่สอนด้วย โดยผู้ปกครองควรศึกษาแนวการเรียน ของเด็กก่อน ทบทวนบทเรียนให้เป็นพื้นฐานในบทต่อไป ช่วยเสริมความรู้โดยการฝึกทักษะการ คิดคำนวณ หาหนังสือให้อ่าน จดหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้เด็กฝึกท่องและเขียน ฝึกให้เด็ก สังเกตเห็นสิ่งแวดล้อมที่พบเห็นประจำวัน โดยพยายามให้เด็กหัดสังเกตและนับจำนวนสิ่งที่เห็น ให้เด็กรู้จักวิเคราะห์สิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน โดยผู้ปกครองหยิบยกมาเป็นปัญหา ช่วยเสริม ความรู้เรื่องที่เด็กเรียน เช่น ตอบปัญหาในเรื่องต่างๆ ให้เข้าร่วมแข่งขันตอบปัญหาในโอกาสต่างๆ ที่สนใจ พาไปชมนิทรรศการ หรือทัศนศึกษาในสถานที่ต่างๆ เพื่อให้เด็กได้มีความรู้รอบตัว

จรรยา พุทธิเลิศ (2536: 10) ให้ความหมายว่า การช่วยสอนเสริมความรู้ที่นักเรียนกำลังเรียน หรือสนับสนุนให้นักเรียนหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่างๆ เช่น ห้องสมุด สื่อมวลชน หนังสือหรือการพาบุตรธิดาไปดูการแข่งขันจริง เป็นต้น

ปวีณา อ้นสุวรรณ (2546: 16) ให้ความหมายว่า การช่วยสอนเสริมความรู้ในเรื่องที่นักเรียนกำลังเรียนหรือสนับสนุนในการเรียน ให้นักเรียนหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่างๆ

จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมานั้น การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม หมายถึง การที่ผู้ปกครองคอยดูแลเอาใจให้ความรู้และเสริมสร้างประสบการณ์ด้านต่างๆที่ส่งเสริมพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม รวมถึงจัดหาครู สถานที่เรียนเสริมในรายวิชาที่นักเรียนมีความถนัด ความสนใจเป็นพิเศษ บิดา มารดา ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่เด็กที่บ้าน

3. การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริม

พ่อ แม่ ผู้ปกครอง อาจปฏิบัติในวิธีการดังต่อไปนี้ พ่อแม่ ผู้ปกครองควรติดต่อและพบอาจารย์ที่สอนนักเรียนในรายวิชาต่างๆ เป็นครั้งคราวเพื่อทราบถึงแนวการสอนในแต่ละเรื่องได้นำมาสอนในแนวทางเดียวกัน เพื่อทราบปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ถ้าเด็กไม่เข้าใจในการเรียน พ่อ แม่ ผู้ปกครองควรจัดหาอุปกรณ์ง่ายๆ หรือของจริงอธิบายเสริมให้เด็กฟัง ช่วยให้คำแนะนำเมื่อเด็กทำแบบฝึกหัดได้ให้เด็กอธิบายให้ฟังบ้างว่าที่ทำแล้วคิดอย่างไรเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ถ้าเด็กไม่เข้าใจหรือมีปัญหาควรอธิบายให้เด็กเข้าใจในเรื่องเหล่านั้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ พ่อ แม่ ผู้ปกครองควรพยายามศึกษาวิธีการสอนแบบใหม่ในแนวทางที่เด็กเรียนรู้โดยดูจากแบบเรียนหรือศึกษาจากเด็ก หรือศึกษาจากครูมือครู หรืออาจพบกับอาจารย์ผู้สอน หากอธิบายไม่ได้ควรติดต่ออาจารย์ผู้สอน ตลอดจนพ่อ แม่ ผู้ปกครองควรจัดหาอาจารย์สอนพิเศษให้ในกรณีที่ผู้ปกครองไม่มีเวลาสอนหรือไม่มีความสามารถที่จะสอน

ปรีชา บัววิรัตน์เลิศ (2536: 153) กล่าวว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังให้นักเรียนศึกษาต่อ โดยการจัดให้นักเรียนไปเรียนพิเศษที่เพิ่มเติมภายหลังจากการเรียนที่โรงเรียนแล้ว ซึ่งเป็นผลดีต่อนักเรียน เพราะการเรียนพิเศษที่ปรากฏแต่ละชั้น ดำเนินการจัดให้นักเรียนทำการบ้านที่ได้รับในแต่ละวัน เป็นการทบทวนบทเรียนและยังเป็นการเสริมความรู้ให้กับนักเรียนด้วย

จรรยา พุทธิเลิศ (2536: 10) ให้ความหมายว่า เป็นการให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ประกอบการอธิบาย เมื่อนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน แนะนำชักจูงให้ฝึกปฏิบัติหรือจัดหาอาจารย์พิเศษให้

ปวีณา อ้นสุวรรณ (2546: 17) ให้ความหมายว่า เป็นการให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ประกอบการอธิบาย เมื่อนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนและการจัดหาครูพิเศษให้

จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมานั้น การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษา การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้ปกครองคอยส่งเสริมความรู้ใน รายวิชาที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือเรียนอ่อน โดยการชี้แนะ เสริมความรู้เหล่านั้นอยู่ตลอดเวลา

4. การให้การสนับสนุนและเสริมกำลังใจแก่เด็ก

พ่อแม่ ผู้ปกครองควรให้การสนับสนุนและเสริมกำลังใจแก่เด็ก เช่น ให้คำชมเชย หรือให้รางวัลเมื่อนักเรียนมีผลการเรียนที่ดีเป็นที่พอใจของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรให้คำชมเชย เมื่อสอบได้คะแนนดี แสดงความยินดีและภูมิใจให้เด็กเห็น แสดงความพอใจหรือชื่นชมเด็กต่อ หน้าญาติหรือผู้อื่น ให้กำลังใจเพื่อให้เด็กเกิดความมานะพยายาม ขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชา ต่างๆ พยายามทำให้เด็กเกิดความรู้สึกสนุกกับการเรียน และพ่อแม่ ผู้ปกครองควรให้คำชี้แนะถึง ความสำคัญของการเรียนในวิชาต่างๆด้วย ฝึกให้เด็กเป็นผู้ที่รู้จักสังเกตว่าในชีวิตประจำวันเรา สามารถนำเอาวิชาใดมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้บ้าง

ขจรพงษ์ เพชรเลิศอนันต์ (2536: 10) ให้ความหมายว่า เป็นการให้คำชมเชย หรือรางวัลเมื่อนักเรียนมีผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ

ปวีณา อ้นสุวรรณ (2546: 18) ให้ความหมายว่า เป็นการให้คำชมเชยหรือรางวัล เมื่อนักเรียนมีผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ

จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมานั้น การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษา การสนับสนุนและให้กำลังใจ หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้หาแนวทางผลักดัน กระตุ้นส่งเสริมให้ นักเรียนเกิดความขยันหมั่นเพียร อยากรเรียนรู้ตลอดเวลา และให้รางวัลเมื่อนักเรียนมีผลการเรียนดี นอกจากนั้นยังเป็นผู้ที่ให้กำลังใจและชี้แนะให้กับนักเรียนในรายวิชาที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือเรียนอ่อน โดยไม่ว่ากล่าวหรือดูด่านักเรียนอย่างรุนแรง

5. การจัดหาอุปกรณ์การเรียน

ผู้ปกครองควรจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้เด็กอย่างครบถ้วน เช่น จัดหาสมุด ดินสอ ปากกา หนังสือให้เด็กอย่างครบถ้วน ฝึกให้เด็กรู้จักการจัดเก็บรักษาของใช้เพื่อใช้ประโยชน์ให้ คุ่มค่า จัดหาอุปกรณ์พิเศษให้เด็กเล่นเพื่อฝึกให้เด็กมีความรวดเร็วทางสมอง เช่น เกมต่างๆ จัดหา ชื่อของเล่นที่ส่งเสริมในการคิด วิเคราะห์ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนวิชาการต่างๆ เช่น สายวัด เครื่องคอมพิวเตอร์ แนะนำให้เด็กรู้จักใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่ในบ้านเพื่อช่วยในการเรียน เช่น กระจก หลอด เปลือกหอย ไม้ไอศกรีม เพื่อให้เด็กนำมาฝึกทักษะและคิดประดิษฐ์ตามจินตนาการของเด็ก อีกทั้งจัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กสนใจและเกิดความเข้าใจ มากขึ้น เช่น รูปทรงเรขาคณิต รูปภาพ แผนที่ เป็นต้น

ปรีชา บัววิรัตน์เลิศ (2536: 152) กล่าวว่า การให้ความช่วยเหลือของพ่อ แม่ และผู้ปกครอง โดยให้การสนับสนุนในด้านวัสดุ อุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นสำหรับการเรียนของ นักเรียน และเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของผู้ปกครอง และยังเป็นการสร้างสภาพแวดล้อม ที่ดีต่อการศึกษาให้แก่ นักเรียน นอกจากนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองยังจัดหาเอกสารประกอบการเรียน เพิ่มเติมให้กับนักเรียน โดยมีความคาดหวังที่จะให้นักเรียนได้ศึกษาต่อ

จรรยา เพชรเลิศอนันต์ (2536: 11) ให้ความหมายว่า เป็นการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ที่จำเป็นในการเรียนหรืออุปกรณ์ในการฝึกทักษะทางการเรียนให้แก่ นักเรียนอย่างครบถ้วน

ปวีณา อ้นสุวรรณ (2546: 18) ให้ความหมายว่า เป็นการจัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์ ที่จำเป็นในการเรียน หรืออุปกรณ์ในการฝึกทักษะให้แก่ นักเรียนอย่างครบถ้วน

จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมานั้น การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษา การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้เป็นผู้ส่งเสริมนักเรียนให้มี อุปกรณ์การเรียนอย่างครบถ้วน โดยการจัดซื้อจัดหาทั้งในเรื่องเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย สมุด ดินสอ ปากกา และเอกสารตำราต่างๆ เพื่อใช้ให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้

6. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ผู้ปกครองควรจัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงานของเด็ก โดยบริเวณที่ทำงาน ควรมีแสงสว่างที่เพียงพอ มีอากาศปลอดโปร่ง เย็นสบาย มีโต๊ะทำงานส่วนตัวสำหรับทำการบ้าน จัดให้มีมุมส่วนตัว สำหรับทำงาน ให้ความเด็กทำการบ้านอย่างเพียงพอ ไม่รบกวน หรือเรียกใช้งาน ขณะที่เด็กทำการบ้าน ไม่ให้เด็กดูโทรทัศน์ขณะทำการบ้าน และจัดเวลาให้เหมาะสมกับการบ้านที่มีในแต่ละวัน

มิเชล บราวน์ (Michal Brawn อ้างถึงใน ไชยทิพย์ ไชยสมหมาย 2543: 117-120) กล่าวว่า พ่อแม่ควรให้การสนับสนุนลูก ทั้งในเรื่องการเรียนและการสอนดังนี้

1. สนับสนุนการสอนเป็นเวลาทีที่เรียด พ่อแม่จึงแสดงความอดทนและความเข้าใจ
2. ให้ความอบอุ่น สนับสนุนความเชื่อมั่น ซึ่งสำคัญมากสำหรับการเรียนอย่าง ประสพความสำเร็จ อย่าพยายามติเตียน
3. จัดสถานที่ จงแน่ใจว่ามีสถานที่และไม่มีสิ่งรบกวนในการทำงานอย่างสงบ
4. เสนอความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม โดยให้ความมั่นใจแก่ผู้เรียนให้รู้ว่า ต้องทำอะไร
5. คอยให้สัญญาณเตือน เพื่อช่วยให้เด็กควบคุมตนเองได้
6. ต้องสร้างบรรยากาศให้เด็กเกิดความผ่อนคลาย อย่าดึงดูเด็กออกจาก ช่วงเวลาของการเรียน

จรรยา พงษ์เลิศอนันต์ (2536: 11) ให้ความหมายว่า เป็นการจัดสถานที่ อุปกรณ์ให้เหมาะสมในการฝึกปฏิบัติของนักเรียน ให้ความอย่างเพียงพอ และให้ความสนใจ/ร่วมกิจกรรมกับนักเรียน

ชมแข พงษ์เจริญ (2542: 40) ได้กล่าวถึง สภาพแวดล้อมในบ้านมีส่วนสำคัญ ในการส่งเสริมเด็ก เช่น ทักษะคิดของพ่อแม่ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธภาพภายในบ้าน บ้านเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตซึ่งอิทธิพลต่อการ พัฒนาเด็กในหลายๆด้าน สภาพแวดล้อมทางบ้านจึงมีความสำคัญต่อเด็ก สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางบ้านมีผลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรมของเด็ก เพราะเด็ก จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมายจากบ้าน จากพ่อ แม่ ญาติพี่น้อง ถ้าสภาพแวดล้อมทางบ้านไม่ดีอาจทำให้ เด็กมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากสิ่งที่สังคมต้องการ

2. บ้านมีบทบาทสำคัญต่อเด็กในการรับรู้ประสบการณ์ต่างๆ พ่อและแม่ อาจจะช่วยจัดประสบการณ์ที่ดีให้เด็กได้รับรู้ เช่น การรู้จักช่วยเหลือตนเอง การให้อ่านหนังสือที่ดี การชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ การอบรมสั่งสอน

3. บ้านมีความสำคัญในการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับ โรงเรียน

4. บ้านเป็นแหล่งวิชาการที่สำคัญ แหล่งทรัพยากรอาจเป็นบุคคลหรือวัสดุ อุปกรณ์ที่สามารถใช้เป็นแหล่งความรู้ ในการจัดการศึกษาให้กับเด็กได้

องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้

1. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ได้แก่ รายได้ของครอบครัว จำนวนสมาชิก ขนาดของบ้าน อาหารและการพักผ่อน

2. ประสบการณ์ด้านสังคมต่างๆ เช่น การเล่น การทัศนศึกษา ซึ่งเป็นการเพิ่ม จำนวนศัพท์ เข้าใจความหมายของศัพท์

3. การอบรมเลี้ยงดูและภาษาพูด โดยเฉพาะอิทธิพลด้านภาษาพูดที่ได้รับจาก บิดา มารดา

4. ทักษะคิดต่อการเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอ่านของบิดา มารดา และจำนวน หนังสือที่มีในบ้าน

5. ลักษณะชีวิตครอบครัว ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ซึ่งมีผลต่อความมั่นคง ทางจิตใจ และสร้างเสริมบุคลิกภาพของเด็ก

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2543 อ้างถึงใน ปวีณา อ้นสุวรรณ 2546: 20) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่บ้านนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เด็กที่อยู่ในบ้านที่มีความสงบสุข ไม่มีเสียงทะเลาะเบาะแว้ง

ของพ่อแม่ หรือไม่มีเสียงโทรทัศน์ วิทยุเปิดรบกวนตลอดเวลา มีที่ทำการบ้านและห้องหนังสือ เป็นสัดส่วน ก็จะเรียนรู้ได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากกว่าเด็กที่ไม่มีสภาพแวดล้อมดังกล่าว

เดฟ และ วูลฟ (Dave, 1963; Wolf 1964: 41) ได้วัดองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมในบ้าน ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ขององค์ประกอบกับผลการเรียนและสติปัญญาของเด็ก โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรม 6 ประการ ของพ่อแม่เด็ก ซึ่งคาดว่าจะมีความสัมพันธ์อย่างมากกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก คือ

1. ลักษณะของภาษา คือคุณภาพและมาตรฐานของภาษาที่พ่อแม่พูด รวมทั้งระดับมาตรฐานของภาษาที่พ่อแม่คาดหวังจะให้เด็กพูด
2. บรรยากาศทางวิชาการ คือ ความเอาใจใส่ใคร่รู้ในวิทยาการต่างๆ และความสนใจต่อการจัดหากิจกรรมเพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการใช้ปัญญาของเด็ก
3. การช่วยเหลือด้านวิชาการ คือ การให้คำแนะนำช่วยแก้ปัญหา เกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงวิชาการแก่เด็ก
4. แรงกระตุ้นเพื่อความสำเร็จ คือ ความมุ่งมั่น แรงปรารถนาของพ่อแม่ และการให้กำลังใจเพื่อให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
5. กิจกรรมภายในบ้าน คือ การจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นในบ้าน เพื่อให้เกิดเกิดการสำรวจและเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ในโลกกว้าง
6. ลักษณะนิสัยในการทำงาน คือ ลักษณะการจัดการภายในบ้านที่จะช่วยให้เด็กรู้จักใช้เวลาศึกษาได้อย่างเพียงพอ หมายถึงกิจวัตรของพ่อแม่ ในแต่ละวัน พ่อแม่ต้องจัดเวลาพูดคุยในแต่ละวัน

ปวีณา อ้นสุวรรณ (2546: 19) ให้ความหมายว่าเป็นการจัดสถานที่ให้เหมาะสม และให้เวลานักเรียนทำการบ้านอย่างเพียงพอ

สมบูรณ์ คำฟู (2546: 12) ได้วิเคราะห์พฤติกรรมของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ที่ปฏิบัติต่อนักเรียนซึ่งแสดงถึงการสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง ไว้ 2 ประเด็น คือ

1. การจัดกิจกรรมของผู้ปกครองเพื่อเอื้อต่อการเรียน เช่น การช่วยสอนการบ้าน การจ้างครูมาสอนพิเศษ การถามไถ่เกี่ยวกับการเรียนและการบ้าน การให้รางวัลเมื่อทำคะแนนได้ตามที่ตกลงไว้ การเตือนให้อ่านหนังสือและทบทวนที่เรียนมา การปลอบใจเมื่อคะแนนไม่ดีพอ และชี้แนะแก้ไขติดตามผลการเรียนของนักเรียน ฯลฯ
2. การจัดสิ่งแวดล้อมของผู้ปกครองเพื่อเอื้อต่อการเรียน เช่น การจัดหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาคณิตศาสตร์ การจัดสถานที่ทำการบ้าน โดยแยกไม่ให้มีเสียงรบกวน การจัดโต๊ะ

ทำงานให้เฉพาะในการทำการบ้าน จัดหาอุปกรณ์พิเศษเพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียน จัดหาเครื่องเขียนต่างๆ ฯลฯ

จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมานั้น การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในโรงเรียนและที่บ้านให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตามความเหมาะสม อาทิ การจัดมุมหนังสือ การติดป้ายนิเทศเสริมความรู้สำหรับเด็ก

สว่างจิต โคว์บุญงาม(2548: 47-48) กล่าวถึง การเสริมสร้างประสบการณ์เด็กที่บ้านว่า ผู้ปกครองช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กรู้จักคิด รู้จักแสวงหาความรู้จากสิ่งที่อยู่รอบตัวด้วยการสังเกตและการอ่าน รวมทั้งการให้ความสนใจ และสนทนาซักถามเด็กเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กได้ทำในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมความรู้และประสบการณ์ ผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. ส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ผู้ปกครองมีความสำคัญและรู้คุณค่าของการอ่าน ถ้าเด็กมาจากครอบครัวที่รักการอ่าน เด็กจะมีนิสัยรักการอ่านไปด้วย

2. ส่งเสริมความรู้ของเด็กให้สอดคล้องกับสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้จากที่โรงเรียน เด็กจะเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และสามารถจดจำได้นาน ถ้าผู้ปกครองจะช่วยเสริมประสบการณ์หรือความรู้ให้สอดคล้องกับสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้จากที่โรงเรียนซึ่งผู้ปกครองสามารถทำได้ดังนี้

2.1 พุดคุยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้จากที่โรงเรียน พร้อมทั้งอธิบาย หรือยกตัวอย่างเพิ่มเติมให้เด็กเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2.2 กระตุ้นหรือเตือนให้เด็กทำกิจกรรมตามที่ครูมอบหมายให้ รวมทั้งคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ

2.3 จัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ช่วยเสริมความรู้ ความคิด ที่เด็กได้จากโรงเรียนเมื่อมีโอกาส

งามตา วนินทานนท์ (2536: 69-70) ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ในครอบครัว ปริมาณเวลา และโอกาสที่สมาชิกในครอบครัวได้พบปะพูดคุยกับบุตร การปฏิสัมพันธ์กันในโอกาสและสถานที่ต่างๆ และสัมพันธ์ภาพที่สมาชิกในครอบครัวมีต่อกันแบ่งได้ดังนี้

1. เวลาที่มีให้กับบุตร หมายถึง จำนวนเวลาที่บิดา มารดาใช้ในการพบปะพูดคุยกับบุตรในเรื่องต่างๆแต่ละวันใน 1 สัปดาห์

2. ความใกล้ชิดกับบุตร หมายถึง ปริมาณความถี่ที่บิดา มารดาปฏิสัมพันธ์กับบุตรของตนในการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในครอบครัวและภายนอกครอบครัว เช่น กิจกรรม

เกี่ยวกับการเรียนของบุตร ร่วมเล่นเกมและกีฬาต่างๆภายในบ้าน ทำงานอดิเรกร่วมกัน พาบุตรไปซื้อของใช้ที่จำเป็น พาไปทัศนศึกษาและพูดคุยแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สรุปว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน ศึกษาการให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการเรียนรู้ การสนับสนุนและให้กำลังใจ การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

3. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2544: 19 อ้างถึงใน มาลัย อองละอ 2550: 7) ให้ความหมายการเรียนรู้ไว้ดังนี้ คือ พัฒนาการรอบด้านของชีวิต มีองค์ประกอบ ปัจจัย และกระบวนการที่หลากหลาย คือ 1) การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสารและองค์ความรู้ต่างๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย 2) การเข้าใจ ผู้เรียนสามารถมองเห็นความหมายและความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของสิ่งของต่างๆ ที่ตนรับรู้ 3) การปรับเปลี่ยนได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านวิถีคิด การเปลี่ยนแปลงระบบคุณค่า และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในสิ่งที่รับรู้และมีความเข้าใจเป็นอย่างดี

ทิสนา แคมมณี (2545: 12) อธิบายความหมายของการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับจิตใจของบุคคลในการรับรู้สิ่งต่างๆ และพยายามสร้างความหมายของสิ่งเร้าหรือประสบการณ์ที่ตนได้รับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในประสบการณ์นั้น โดยอาศัยกระบวนการทางสังคมเข้ามาช่วย

เกษม วัฒนชัย (2546: 12) ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน ทำให้รู้มากขึ้น ทำอะไรได้มากขึ้น มีวิธีการมองที่รอบด้าน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546: 14) ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างค่อนข้างถาวร อันเนื่องมาจากประสบการณ์ หรือการฝึกหัด

มาลัย อองละอ (2550: 9) สรุปความหมายของการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ที่เกิดจากการที่สมองได้รับประสบการณ์ และฝึกปฏิบัติซ้ำๆ โดยได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าในการทำกิจกรรม การอบรม การสังเกต ฯลฯ มีการเพิ่มขึ้นของความรู้ความเข้าใจที่สามารถอธิบายได้ ทำกิจกรรมตามที่ผู้เรียนได้เรียนมา พัฒนาการคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นได้ มองเห็นความหมายและความเชื่อมโยงสัมพันธ์ของสิ่งของต่างๆ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาวะของผู้เรียน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นถาวร สามารถนำการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างแท้จริง

สรุปว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีการกระทำซ้ำๆ จนเกิดเป็นความเข้าใจผสมผสานกับประสบการณ์ที่ได้รับ ทั้งนี้ได้นำผลจากการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1. ความสำคัญของการเรียนรู้

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความสำคัญของการเรียนรู้ ดังนี้ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต 2539: 13.14) กล่าวถึง ความสำคัญของการเรียนรู้ว่า มนุษย์จะต้องเอาการเรียนรู้เป็นหลักของการดำเนินชีวิต จึงได้ชื่อว่าเป็นผู้ประเสริฐ

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2541: 3) กล่าวว่า การเรียนรู้มีความสำคัญ คือ ทำให้รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ไม่ตกเป็นเหยื่อและได้ประโยชน์

วิศรุต และวิณี (2543: 1) กล่าวว่า ความสำคัญของการเรียนรู้ไม่ได้อยู่การเรียนรู้เนื้อหาสาระเพียงอย่างเดียวแต่ต้องรู้กระบวนการเรียนรู้ด้วย

สุมน อมรวิวัฒน์ (2544: 6) สรุปความสำคัญของการเรียนรู้ว่า เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของชีวิต แสดงว่า บุคคลนั้นมีความเจริญเติบโต เป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา

จากที่กล่าวมานั้น สรุปว่า การเรียนรู้มีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก การเรียนรู้จะทำให้มนุษย์มีพัฒนาการที่สมบูรณ์และต่อเนื่อง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ลักษณะการเรียนรู้

ทิสนา แคมมณี (2545: 12-14) กล่าวถึง ลักษณะการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการทางสติปัญญา หรือสมอง ซึ่งบุคคลใช้สร้างความเข้าใจสิ่งต่างๆ เป็นการจัดการกระทำต่อข้อมูลและประสบการณ์มิใช่เพียงการรับเป็นประสบการณ์ส่วนตัวที่ไม่มีผู้ทำแทนได้ เป็นกระบวนการทางสังคม สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสามารถกระตุ้นและขยายขอบเขตความรู้ เกิดขึ้นได้ทั้งจากการคิด การกระทำ การแก้ปัญหาและการศึกษาต่างๆ ผู้เรียนสนุก ผูกพัน ใฝ่รู้ ทำทหายให้อยากเรียนรู้ในสิ่งที่ยาก สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา ทุกสถานที่ การเปลี่ยนแปลงมีผลทั้งทางด้านเจตคติ ความรู้สึก ความคิด การกระทำ เป็นกระบวนการตลอดชีวิต

ด๊อบบลิว อาร์ แมคคอร์ (WR Mc Caw, 1969: 165 อ้างถึงใน มาลัย อองลอ 2550: 10) กล่าวถึง ลักษณะการเรียนรู้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดจากประสบการณ์หรือการกระตุ้นที่พัฒนาเพิ่มขึ้นได้ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ทำให้เป็นคนมีเหตุผลทั้งในด้านความคิดและการกระทำ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543: 46-48) และสุภรณ์ สถาพงศ์ (2545: 40) อธิบายลักษณะการเรียนรู้ที่ดีว่า ต้องส่งเสริมให้ผู้สอนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งวิทยาการต่างๆ ให้เกิดได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน

ประเวศ วะสี (2543: 59-60 อ้างถึงใน สำลี รักสุทธี และคณะ 2544: 13) อธิบายลักษณะการเรียนรู้ที่ดีว่า เป็นการเรียนรู้ที่หลากหลายเริ่มต้นจากสิ่งที่รู้แล้วไปสู่การเรียนรู้ใหม่ๆ มีความหมายและเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง เกิดจากการตั้งสอนหรือการรับรู้จากประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 40-41) กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้ที่ดีว่า ผู้เรียนมีโอกาสคิด สร้างสรรค์ โดยครูช่วยจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อ สารการเรียนรู้ร่วมกัน คำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม ความพร้อมของร่างกายและจิตใจ สร้างโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง สารการเรียนรู้มีความสมดุลเหมาะสมกับวัย ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนและความคาดหวังของสังคม ผลการเรียนรู้จากสาระและกระบวนการ ต้องให้ความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีและความสุข แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพียงพอในการค้นคว้าหาความรู้ตามความถนัด ความสนใจ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครู และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนมีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้และแก้ปัญหาที่มีความศรัทธาต่อผู้สอน สาระที่เรียน รวมทั้งกระบวนการเรียนรู้ ใฝ่รู้ มีใจรักที่จะเรียนรู้ ครูต้องเชื่อว่า ศิษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยเชื่อมโยงกับเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ครอบครัว ชุมชน นำผลการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545: 43-44) เสนอลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ดี ดังนี้ การจัดกระบวนการเรียนการสอนควรยึดกระบวนการหาความรู้มากกว่ายึดเนื้อหา เมื่อผู้เรียนได้รู้กระบวนการในการค้นหาความจริง (กระบวนการวิจัย) ในหนึ่งเนื้อหาแล้ว การเรียนเนื้อหาต่อไป โดยกระบวนการเดิมก็จะใช้เวลาสั้นลง สามารถใช้กระบวนการหาความรู้ได้ทุกเนื้อหาวิชาและใช้เป็นวิถีทางในการแสวงหาความรู้ต่อไป

จากที่กล่าวมานั้น สรุปว่า ลักษณะการเรียนรู้ นั้น ผู้เรียนต้องมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นการเรียนที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง เน้นกระบวนการคิด การซักถาม การโต้ตอบ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี สามารถค้นหาคำตอบที่ตนเองพอใจได้ ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมประสบการณ์ต่างๆ ให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมและสัมพันธ์กับชีวิตจริง ผู้เรียนจะได้นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้ ได้ปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง

3. การนำความรู้ไปใช้

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ไว้ดังนี้
 ประเวศ วะสี (2544: 34) กล่าวถึง ความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้ ดังนี้
 การเรียนรู้ในสถานการณ์และประสบการณ์จริง จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนา ทั้งทางกาย ทางจิตใจ
 หรืออารมณ์ ทางสังคมและทางสติปัญญา

พระราชวรมุณี (ม.ป.ป.: 18-19 อ้างถึงใน มาลัย อองลอ 2550: 12) กล่าวถึง
 ความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้ว่า ต้องสอนให้คนรู้จัก ใช้ปัญญา หาแหล่งข้อมูลข่าวสารมา
 ช่วยในการประกอบอาชีพให้ดีขึ้น รู้จักรักท้องถิ่นของตนโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ทิสนา เขมมณี (2545: 12) ได้กล่าวถึง เป้าหมายของการเรียนรู้ว่า คือ การนำ
 ความรู้ไปใช้เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง ทั้งทางด้านเจตคติ ความรู้ดี ความคิด ความเข้าใจ
 และการกระทำต่างๆในการดำรงชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่น

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2547: 1 อ้างถึงใน มาลัย อองลอ 2550: 12) ได้กล่าวถึง
 การนำความรู้ไปใช้ ต้องสอนให้คนมีความรู้ที่หลากหลาย และทันสมัย รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบ
 ซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม ตามความเชื่อทางศาสนาที่ตนนับถือ
 จะทำให้สังคมมีความเจริญงอกงาม

สรุปว่า การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น ผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียน
 เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถคิด
 สร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงของโลก

4. แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มีแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการมี
 ส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาดังนี้

4.1 แนวทางการจัดการศึกษา โรงเรียนและชุมชนมีการประสานความร่วมมือ ในการ
 จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัด
 กระบวนการเรียนรู้ในชุมชน มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเลือกสรรภูมิปัญญาและ
 วิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งวิธีการ
 สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา

4.2 การบริหารและการจัดการศึกษา กำหนดให้องค์กร ชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ
 การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา 38) และคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน (มาตรา 40) ซึ่งจะต้องรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากกระทรวงใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

4.3 ระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรท้องถิ่น กำหนดให้หน่วยงานทางการศึกษา ระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระดมทรัพยากรและการลงทุนมาใช้จัดการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่น ๆ ให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและตามความจำเป็น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (สว่างจิต ใ้บัวบุญงาม 2546: 16-17) นั้น เน้นให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสรุปสาระได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาโรงเรียน ผู้ปกครองมีความประสงค์ที่จะเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อมีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียนด้านต่างๆ เช่น สิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร การเรียนการสอน งบประมาณ เป็นต้น

2. ด้านหลักสูตร ผู้ปกครองสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและตรงตามความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นมากที่สุด

3. ด้านการเรียนการสอน ผู้ปกครองที่มีความสามารถเฉพาะทาง ต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนและเชิญผู้มีประสบการณ์มาบรรยายความรู้แก่นักเรียน

4. ด้านการวางแผนการศึกษา สามารถเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนการจัดการศึกษา พัฒนาแนวความคิด กิจกรรมที่ส่งเสริมและแก้ไขเด็กที่มีปัญหา โดยปรึกษากับครูหรือผู้ปกครองด้วยกัน

5. ด้านบุคลากร ผู้ปกครองสามารถให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภารกิจหลักที่สำคัญของโรงเรียนที่ได้ดำเนินการไปแล้วและใช้การประเมินของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัด

6. ด้านการปกครอง ถ้าผู้ปกครองเห็นว่า สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน มีสิ่งจูงใจนักเรียนค่อนข้างมาก เช่น มีสถานเริงรมย์ประเภทต่างๆ ศูนย์การค้า สถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ

แนวคิดต่างๆเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวไว้หลายท่าน ดังนี้

รุ่ง แก้วแดง (2543: 38-39) ได้กล่าวถึงความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาว่า จะต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพราะการศึกษาไม่ใช่หน้าที่เฉพาะของกระทรวงศึกษาธิการหรือ โรงเรียนและครูฝ่ายเดียว การศึกษาเป็นเรื่องของทุกคน การให้ประชาชนมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญและเป็น

จุดเน้นของความสำเร็จ การจัดการศึกษาในอดีตที่ผูกขาดการจัดการศึกษาไว้ที่โรงเรียนนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจว่า การศึกษาคือ การไปโรงเรียนเท่านั้น จึงละเลยบทบาทหน้าที่ของ ครอบครัว สถาบันทางศาสนา ชุมชน ฯลฯ ในเรื่องการจัดการศึกษา หลักสูตรการศึกษาไม่ตอบสนอง ความต้องการของชุมชน เพราะประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาการบริหารและการ จัดการเรียนการสอน

อุทัย บุญประเสริฐ (2539: 183-187 อ้างถึงใน สว่างจิต ใคว์บุญงาม 2546: 18-19) ได้กล่าวว่า การศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างเหมาะสม รวดเร็ว ทันการ ต้องให้ สถานศึกษานั้น มีอิสระในเรื่องการบริหารจัดการตนเอง จะต้องปรับกระบวนการบริหารจัดการ ไปสู่แบบที่ต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วม (Participation Administration) และผู้บริหารต้องพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และจะต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมด้วย หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจ และร่วมการจัดการศึกษา ทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่าและตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา จะเกิดความรู้สึกเป่าเจ้าของ และจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น สำหรับ การบริหารจัดการโดยชุมชนเป็นหลัก หรือการควบคุมโดยชุมชน เป็นการคืนอำนาจการบริหาร จัดการสถานศึกษาให้แก่ชุมชนและเพิ่มความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่ชุมชนและ ผู้ปกครอง จะทำให้ผู้รับบริการมีวามพึงพอใจในการจัดการศึกษามากที่สุด หลักสูตรของโรงเรียน จะสามารถตอบสนองความต้องการและค่านิยมของผู้ปกครอง

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

หลักการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและวิธีการในการ จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เจริญเต็มศักยภาพและเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันทุกฝ่าย

หลักการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ มี 3 ประการ

1. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้กับทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา การเรียนรู้ที่มีความหมายหลากหลาย นำไปใช้จริงและเรียนรู้อย่างสมดุล
2. การจัดการเรียนรู้ต้องยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง การจัดการเรียนรู้ต้องเน้นทักษะนำสาระ คู่คุณธรรม
3. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ทุกฝ่ายต้องเชื่อมั่นศรัทธา ดำเนินงาน และเรียนรู้ด้วยกัน

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือจาก ครอบครัว พ่อ แม่ ผู้ปกครอง โดเข้ามาพัฒนาผู้เรียนตลอดกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ การมองเห็น

ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ สามารถนำเสนอความรู้ ความคิด และประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการพัฒนาผู้เรียนทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียน สนับสนุนในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถโดดเด่น ให้ได้รับการพัฒนาสูงสุด และดูแลการพัฒนาทุกด้านอย่างสมดุล สำหรับผลที่เกิดตามมาจากการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม จะได้บุคคลที่มีลักษณะเหมาะสม และสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กัมภกณฑ์ จุนโท (2543: 36-36 อ้างถึงใน สว่างจิต โคว์บุญงาม 2548: 19) กล่าวว่า การให้ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมและมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา (มาตรา 29 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542) คือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนทุกคนในสังคมได้ทราบ และเกิดความตระหนัก ความรับผิดชอบร่วมกัน เพราะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) ดังนั้น ปวงชนจึงต้องร่วมกันจัดการศึกษา (All for Education) เพื่อพัฒนาสังคมด้วย

นอกจากนี้บทบาทของพ่อแม่และบทบาทของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน ควรมีดังนี้ คือ

1. บทบาทของพ่อแม่

- 1.1 เป็นครูคนแรกของลูก
- 1.2 เป็นผู้ชี้โลกกว้างให้กับลูก
- 1.3 เป็นผู้สร้างภูมิคุ้มกันทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
- 1.4 เป็นครูตลอดเวลาและตลอดชีวิตของลูก
- 1.5 ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา
- 1.6 ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2. บทบาทของชุมชน

- 2.1 คุรุภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากรท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน
- 2.2 แหล่งความรู้ เช่น วัด ศาสนสถาน พิพิธภัณฑ์ สถานประกอบการ

แหล่งโบราณสถาน ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

- 2.3 ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานด้านการศึกษา
- 2.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ในทุกรูปแบบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น การศึกษาเป็นเกิดขึ้นตลอดชีวิต คนทุกคนในสังคมต้องมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษาให้เกิดขึ้นกับทุกคน โดยเฉพาะ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นครูคนแรกของลูกหลาน ซึ่งมีบทบาทและความสำคัญมากที่สุด

5. บริบทของโรงเรียนวัดท่าพระ

โรงเรียนวัดท่าพระ ตั้งอยู่เลขที่ 30 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 4 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2476 เดิมชื่อ “โรงเรียนประชาบาลวัดท่าพระ” สังกัดจังหวัดธนบุรี เมื่อแรกใช้ศาลาการเปรียญวัดท่าพระ เป็นที่เรียน ต่อมาปี พ.ศ. 2492 ศาลาการเปรียญดังกล่าวนี้ชำรุดทรุดโทรม ขุนเขาว์ปริชาศึษาการศึษาธิการจังหวัดธนบุรี ได้ย้ายให้ไปเรียนที่ศาลาการเปรียญอีกหลังหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ด้านหน้าวิหารหลวงพ่อเกษร กับศาลาริมคลองอีกหลังหนึ่ง เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ต่อมา พ.ศ. 2496 ได้รับงบประมาณจากกระทรวงศึษาธิการสร้างอาคารเรียนให้ 1 หลัง บนเนื้อที่ 1 ไร่ 2 งาน 28 ตารางวา แบบ ป.2 เรือนไม้ 2 ชั้น กว้าง 8 เมตร ยาว 24 เมตร ขนาด 6 ห้องเรียน

พ.ศ. 2508 ได้รับงบประมาณจากเทศบาลนครธนบุรีสร้างอาคารเรียน 1 หลัง เป็นอาคารเรียนเรือนไม้ 2 ชั้น แบบ 004 ชั้นล่างโล่ง

พ.ศ. 2510 ได้รับงบประมาณก่อสร้างเพิ่มเติมจนเต็มรูปแบบ

พ.ศ. 2518 ได้รับงบประมาณกระทรวงศึษาธิการสร้างอาคารเรียน 3 ชั้น จำนวน 1 หลัง แทนอาคารไม้ 2 ชั้น แบบ ป.2 ซึ่งรื้อออกไป

พ.ศ. 2522 ได้รับงบประมาณจากกรุงเทพมหานครสร้างอาคารเรียนตึก 4 ชั้น 16 ห้องเรียน อีก 1 หลัง

พ.ศ. 2532 ได้รับงบประมาณจากกรุงเทพมหานครสร้างอาคารเรียนตึก 4 ชั้น 6 ห้องเรียน

ปัจจุบัน โรงเรียนมีอาคารเรียนจำนวน 3 หลัง บนเนื้อที่ 1 ไร่ 2 งาน 28 ตารางวา เปิดทำการสอนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (อนุบาล) การจัดการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 และการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (โครงการเด็กเรียนร่วม)

5.1 อาคารสถานที่

โรงเรียนวัดท่าพระ มีอาคารทั้งหมด จำนวน 3 หลัง ดังนี้

อาคาร 1 รื้อออก อยู่ในช่วงการดำเนินการก่อสร้าง

อาคาร 2 เป็นอาคารตึก 4 ชั้น 12 ห้องเรียน 1 ห้องประชุม (ดัดแปลงเป็นห้องพิเศษ)

ประกอบด้วย

ชั้นล่าง ประกอบด้วย ห้องพลศึกษา ห้องศิลปะ ห้องดนตรีสากล และ

ห้องครัว

ชั้น 2 ใช้เป็นห้องนาฏศิลป์ ห้องพยาบาล ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 และห้อง กอท.

ชั้น 3 ใช้เป็นห้องเรียนจำนวน 4 ห้องเรียน ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ½ และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ห้องเรียน

ชั้น 4 ใช้เป็นห้องเรียน จำนวน 4 ห้องเรียน

อาคาร 3 เป็นอาคารตึก 4 ชั้น 16 ห้องเรียน ประกอบด้วย

ชั้นล่าง เป็นห้องจริยศึกษา ห้องสมุด และห้องสำนักงาน โรงเรียน วัดท่าพระ

ชั้น 2 ใช้เป็นห้องเรียน จำนวน 4 ห้องเรียน ได้ห้องเรียนชั้นอนุบาล 2 จำนวน 3 ห้อง และห้องเรียนชั้นอนุบาล 1/1

ชั้น 3 ใช้เป็นห้องเรียนจำนวน 4 ห้อง ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ห้องเรียน (ป.2/2, 2/3) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3

ชั้น 4 ใช้เป็นห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ห้อง (ป.6/1, ป.6/2) และห้องวิทยาศาสตร์ 2 ห้อง

อาคาร 4 เป็นอาคารตึก 4 ชั้น 8 ห้องเรียน ประกอบด้วย

ชั้นล่าง เป็นห้องสำนักงาน โรงเรียน

ชั้น 2 ใช้เป็นห้องเรียนชั้นอนุบาล จำนวน 2 ห้อง (อ.1/2, อ.1/3)

ชั้น 3 ใช้เป็นห้องเรียนจำนวน 2 ห้อง (ป.1/3,ป.2/1)

ชั้น 4 ใช้เป็นห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง

5.2 สภาพชุมชน

โรงเรียนวัดท่าพระ ตั้งอยู่บริเวณวัดท่าพระ เป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่อยู่โดยรอบโรงเรียน ประมาณ 600 หลังคาเรือน มีสภาพค่อนข้างแออัด มีแหล่งเสื่อมโทรมและอบายมุข ส่วนใหญ่เป็นบ้านเช่า คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างและค้าขายหาบเร่ แพงลอย และผู้ใช้แรงงาน มุ่งทำงานเพื่อเลี้ยงครอบครัว เป็นผู้อพยพย้ายถิ่นมาทำมาหากินในเมืองเป็นส่วนใหญ่ จึงต้องย้ายที่ทำมาหากินไปเรื่อย ๆ ตามงานที่รับจ้าง การคมนาคมค่อนข้างสะดวก โรงเรียนอยู่ติดถนนซอยที่รถสัญจรผ่าน ไปมาตลอดเวลา ด้านหน้าโรงเรียนมีร้านค้าแผงลอยและตึกแถวที่ทำการค้าในชุมชนมีประเพณีและวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นที่เป็นศูนย์รวมใจ คือ หลวงพ่อเกษรและงานแห่ผ้าไตรหลวงพ่อเกษรที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน

ผู้ปกครองส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ การศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 77.55 ส่วนใหญ่รายได้ของครอบครัวอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท จึงมีฐานะค่อนข้างขาดแคลนส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน ขาดความอบอุ่นในครอบครัวและขาดการดูแลเอาใจใส่นักเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมนักเรียน เช่น การคิดเกม การไปคบกับเพื่อนซึ่งอาจจะถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้ จึงเป็นปัจจัยเสี่ยงที่โรงเรียนจะต้องเฝ้าดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์กับโรงเรียนมากนัก ถ้าเป็นเรื่องผลประโยชน์จะเข้ามาบบบทบาทเรียกร้องจากทางโรงเรียน ทั้งนี้อาจจะเกี่ยวเนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่มีฐานะไม่ค่อยดีมากนัก

แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ได้แก่ วัดที่สำคัญ ๆ เช่น วัดท่าพระ วัดอรุณราชวรมหาวิหาร วัดประดู่พิมพลี สถานีตำรวจนครบาลท่าพระ การเล่นละครชาตรี เซดสิงโต ขนมหไทย เป็นต้น

โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะโรงเรียนได้รับความอุปถัมภ์จากพระครูมงคลกิจจานุกุล เจ้าอาวาสวัดท่าพระ ร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาให้การช่วยเหลือและสนับสนุนโรงเรียน วัดท่าพระในการจัดส่งครูพระมาสอนพระพุทธศาสนา การส่งเสริมให้นักเรียนและครูสอบธรรมะศึกษา ตรี โท เอก การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน โดยการให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 บวชเนกขัมมบารมี ในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ การบวชเณรภาคฤดูร้อนและบริจาคเงินทุนการศึกษาให้กับนักเรียน โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากครุภูมิปัญญาชาวบ้านมาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเป็นครั้งคราว

6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จินดา ทั้งทอง (2530: ค) ทำการวิจัย เรื่องการนำเสนอแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางสำหรับผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 และได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 70 คน ประกอบด้วย ผู้มีประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 โรงเรียน ประเมินแนวทางดังกล่าว ผลการวิจัย พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นด้วยมากกับแนวทางในการสนับสนุนการเรียนคณิตศาสตร์ที่ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นความเรียง ได้แก่ คำนำ วัตถุประสงค์ วิธีใช้ และประโยชน์ที่ได้รับ ส่วนที่เป็นรายการปฏิบัติซึ่งประกอบด้วย 6 หัวข้อใหญ่

คือ การเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน การให้ความรู้เพิ่มเติมทางคณิตศาสตร์ การปรับปรุงและแก้ไข
 ช่อมเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์ การสนับสนุนและเสริมกำลังใจแก่เด็ก การจัดหาอุปกรณ์การเรียน
 คณิตศาสตร์และการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนคณิตศาสตร์ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก
 กับรายการปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกือบทุกข้อ คือ เมื่อเด็กทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้วให้เด็กทดลองทำ
 แบบฝึกหัดในลักษณะเดียวกับแบบฝึกหัดเดิม การพาไปชมนิทรรศการทางคณิตศาสตร์ การให้ชม
 การแข่งขัน การเข้าร่วมการแข่งขันตอบปัญหาทางคณิตศาสตร์ การให้ฟังและร้องเพลงเกี่ยวกับ
 คณิตศาสตร์ การจัดหาอาจารย์สอนพิเศษให้ ในการปฏิบัติจำนวนผู้ปกครองปฏิบัติมากกว่าไม่ปฏิบัติ
 เกือบทุกข้อ นอกจากข้อ การพาไปชมนิทรรศการทางคณิตศาสตร์ การให้ชมการแข่งขันและการเข้าร่วม
 การแข่งขันตอบปัญหาทางคณิตศาสตร์ การติดต่อและพบอาจารย์ประจำชั้น เพื่อทราบปัญหาและ
 แนวการสอนที่มีจำนวนผู้ปกครองปฏิบัติน้อยกว่าไม่ปฏิบัติ และผู้ปกครองได้ให้ข้อคิดเห็นและ
 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและบอกวิธีปฏิบัติที่ตนปฏิบัติต่อเด็กเป็นประจำ ซึ่งส่วนใหญ่เหมือนกับ
 รายการปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ข้อที่ผู้ปกครองปฏิบัติมากที่สุด คือ การฝึกทักษะการคิดคำนวณจาก
 สิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน และข้อที่ผู้ปกครองปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การพาไปดูนิทรรศการทาง
 คณิตศาสตร์เมื่อมีโอกาส

สุวัฒนา แก้วสุวรรณ (2532: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองใน
 การส่งเสริมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูและนักเรียน แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ผลการวิจัย พบว่า บทบาท
 ที่ปฏิบัติจริงของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน
 ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมี
 การส่งเสริมด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้สูงสุด แต่ด้านการปรับปรุง แก้ไข และ
 ช่อมเสริมต่ำที่สุด ส่วนบทบาทที่คาดหวังของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนตาม
 การรับรู้ของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีการคาดหวังให้ส่งเสริมด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่
 ส่งเสริมการเรียนรู้สูงสุด แต่ด้านการปรับปรุง แก้ไข ช่อมเสริมต่ำที่สุด

ปรีชา บัววิรัตน์เลิศ (2536: 150) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การให้การบ้านของครูและการ
 ให้ความช่วยเหลือของผู้ปกครองในการทำการบ้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย
 พบว่า การให้ความช่วยเหลือของผู้ปกครองต่อการทำการบ้านของนักเรียน โดยการให้การสนับสนุน
 วัสดุอุปกรณ์การเรียน รวมถึงจัดสถานที่เหมาะสมในการทำการบ้านให้นักเรียน และเป็นหน้าที่
 ความรับผิดชอบโดยตรงของผู้ปกครอง ผู้ปกครองยังมีความคาดหวังให้นักเรียนศึกษาต่อ พยายาม
 จัดหาเอกสารประกอบการเรียนเพิ่มเติมให้กับนักเรียน จัดให้นักเรียนไปเรียนพิเศษเพิ่มเติม

อจรรยา ไพจิตร (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว การดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด การสร้างขวัญ กำลังใจมีส่วนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ดีขึ้น

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น โดยทำการสำรวจในเด็กมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 9,000 คนจากทั่วประเทศ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ คือ พฤติกรรมก้าวร้าว การพยายามฆ่าตัวตาย การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา การใช้สารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และการหนีออกจากบ้าน วิธีที่จะป้องกันปัญหาดังกล่าวคือ การช่วยให้เด็กเรียนดี ให้ใช้ศักยภาพ ได้อย่างเต็มที่ เพราะเมื่อเด็กเรียนดีเขาจะรู้สึกว่าเป็นคนเก่ง สามารถทำอะไรดีได้ ตาม ความรู้สึกดังกล่าว เป็นเกราะป้องกันไม่ให้เด็กมีปัญหาพฤติกรรมและปัญหาทางอารมณ์ต่างๆ โดย พ่อแม่เป็นคนสำคัญที่จะทำให้ลูกเรียนรู้อะไรได้ดี โดยการกระตุ้นการเรียนรู้ของลูก เป็นตัวอย่างแห่ง การเรียนรู้

น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองต้อง จัดหาหนังสือต่างๆ ให้เด็กดู และอ่านหนังสือให้ฟังก่อนนอน ตลอดจนหาหนังสือที่เด็กสนใจเป็น การพัฒนาสนับสนุนให้เด็กรู้จักคิด รู้จักแสวงหาความรู้จากสิ่งที่อยู่รอบตนเองด้วยการสังเกตและ การอ่านทำให้เด็กเห็นความสำคัญและรู้คุณค่าการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ทำให้ผู้ปกครอง ทราบถึงความก้าวหน้า พัฒนาการของนักเรียน ซึ่งมีผลดีต่อการพัฒนาของเด็กในด้านต่างๆ

ปวีณา อันสุวรรณ (2546: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้ปกครองในการ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 กรณีศึกษา โรงเรียนสายอักษร สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า 5 ด้านอยู่ในระดับมาก และ 1 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการเอาใจ ใส่นักเรียนตามผลการเรียน ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียน ด้านการให้ความรู้เพิ่มเติม มีการปฏิบัติใน ระดับมาก และด้านการปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมอยู่ในระดับปานกลาง

สมบูรณ์ คำฟู (2546: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้ปกครองในการ ส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางครอบครัว บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดกิจกรรมของผู้ปกครอง บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านความพร้อมทางด้านครอบครัว การติดตามและการแนะแนวและการให้การสนับสนุน

เกษม ใจเถิง (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนา นักเรียน กลุ่มโรงเรียนอุดรสัมพันธ์ อำเภอค้อยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนของผู้ปกครอง ด้านการให้ความร่วมมือสนับสนุนโรงเรียน ผู้ปกครองมีการปฏิบัติและมีความต้องการมีส่วนร่วมในระดับมาก โดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองปฏิบัติและมีความต้องการมีส่วนร่วมในเรื่อง การสนับสนุนอบรมสั่งสอนให้เด็กมีระเบียบวินัยและมีกิริยามารยาทเรียบร้อย ส่วนปัญหาพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน และการรวมตัวของกลุ่มผู้ปกครองเพื่อจัดกิจกรรมระหว่างบ้านและโรงเรียน เป็นไปไดยาก ข้อเสนอแนะคือ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น และรับฟังแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ควรที่การประชุมผู้ปกครองและเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายการศึกษาจากผู้ปกครอง

เจตน์สุดา ทศานนท์ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนอนุบาลเชียงราย พบว่า การมีส่วนร่วมด้านการคิดวางแผนงานวิชาการ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง อาชีพที่มีส่วนร่วมสูง คือ อาชีพนักธุรกิจ อาชีพที่มีส่วนร่วมต่ำสุดคือ อาชีพเกษตรกร ผู้ปกครองแต่ละอาชีพมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติงานวิชาการของผู้ปกครอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาชีพที่เข้าร่วมสูงคือ นักธุรกิจ อาชีพที่เข้าร่วมต่ำสุดคือ เกษตรกร ผู้ปกครองแต่ละอาชีพมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมด้านการกำกับตรวจสอบและประเมินผลงานวิชาการกับโรงเรียนพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับมาก อาชีพที่เข้าร่วมมากคือ นักธุรกิจ และอาชีพที่เข้าร่วมน้อย คือ เกษตรกร ผู้ปกครองแต่ละอาชีพมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับโรงเรียนคือ ให้มีการจัดประชุมสัมมนา กำหนดนโยบายและวางแผนงานวิชาการ การปฏิบัติและติดตามผลงานอย่างต่อเนื่องร่วมกันระหว่าง ผู้ปกครอง ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน

ศรिवรรณ สุวรรณการ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การเรียนรู้คณิตศาสตร์ร่วมกับผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในด้านความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับ

กระบวนการการเรียนรู้ร่วมกัน พบว่า นักเรียนได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากผู้ปกครองในขณะที่ทำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ โดยการร่วมวิเคราะห์ตามขั้นตอนของการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ และได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองด้วยการอำนวยความสะดวกด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียน

สุทธิมาลย์ ไยมณี (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินนา เขตบางแค กรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านวิชาการและด้านพฤติกรรมของผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนด้านพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นอันดับ 1 และด้านวิชาการเป็นอันดับ 2 โดยเฉพาะในด้านวิชาการผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลเอาใจใส่นักเรียนทำการบ้านเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สอบถามและตรวจรายงานผลการสอบ ลงนามรับทราบ ในสมุดการบ้านของนักเรียนเป็นอันดับ 2 และ 3 ตามลำดับ ส่วนในด้านพฤติกรรมผู้เรียนพบว่าผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการตักเตือนนักเรียนให้ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การส่งเสริมให้นักเรียนมีความรักสามัคคีในกลุ่มเพื่อน และให้กำลังใจและเสริมแรงเมื่อนักเรียนประพฤติ สิ่งที่ดีงาม อันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ การเปรียบเทียบผลการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนของผู้ปกครองที่มี ผู้ปกครองที่มีเพศ อายุ และระดับชั้นการเรียนของนักเรียนต่างกันพบว่า ผู้ปกครองเพศหญิงมีส่วนร่วม ในการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านวิชาการและพฤติกรรม ในภาพรวมมากกว่าผู้ปกครองเพศชาย ผู้ปกครองที่มีอายุ 36-40 ปี มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านวิชาการและพฤติกรรมผู้เรียนมากกว่าผู้ปกครองกลุ่มอายุทั้งหมด ซึ่งผู้ปกครองที่ทำงานรับจ้างมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน ในด้านวิชาการและพฤติกรรมผู้เรียนมากกว่าอาชีพอื่นทั้งหมด และผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านวิชาการและพฤติกรรมผู้เรียน มากกว่าวุฒิการศึกษา ทั้งหมด ในด้านรายได้ผู้ปกครองที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน ในด้านวิชาการและพฤติกรรมผู้เรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับรายได้อื่น และผู้ปกครองที่มีนักเรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านวิชาการและพฤติกรรมผู้เรียนมากกว่าระดับชั้นอื่น

จิราภรณ์ ศรีคำ (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนนวมินทราชินนา ระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการเรียนการสอน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะอยู่ในขั้นเริ่มมีส่วนร่วม โดยการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผู้ปกครองส่วนน้อยที่จะมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ ให้ข้อเสนอแนะ และมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยการดำเนินการกับทางโรงเรียนแก้ปัญหา ผลการเรียนของนักเรียนที่อยู่ในระดับต่ำ และจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีผู้ปกครองน้อยมากที่จะได้รับมอบอำนาจหน้าที่ทางด้านการเรียนการสอน

บัณฑิต เดชพันธ์ (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 โดยภาพรวม รายด้านและรายชั้นตอน อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่าเพศหญิง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และยังพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ฐิติมาพร เจริญวงศา (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียนวัดศรีสุदारาม สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนด้านพฤติกรรมเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านวิชาการ และด้านสวัสดิการและอาคารสถานที่ ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

จากการทบทวนแนวคิดและผลงานวิจัยต่างๆเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน จึงประมวลสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนที่อยู่ในความปกครองดูแล ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองให้การอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ติดตาม ดูแล ผลการเรียนของนักเรียน โดยการซักถามพูดคุยกับนักเรียนและครูเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน และหาแนวทางแก้ไขที่ยอมรับของสังคม
2. การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม หมายถึง การที่ผู้ปกครองคอยดูแลเอาใจให้ความรู้และเสริมสร้างประสบการณ์ด้านต่างๆ ที่ส่งเสริมพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม รวมถึงจัดหาครู สถานที่เรียนเสริมในรายวิชาที่นักเรียนมีความถนัด ความสนใจเป็นพิเศษ
3. การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้ปกครองคอยส่งเสริมความรู้ในรายวิชาที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือเรียนอ่อน โดยการชี้แนะ เสริมความรู้เหล่านั้นอยู่ตลอดเวลา
4. การสนับสนุนและให้กำลังใจ หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้หาแนวทางผลักดัน กระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความขยันหมั่นเพียร อยากเรียนรู้ตลอดเวลา และให้รางวัลเมื่อนักเรียนมีผลการเรียนดี นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่ให้กำลังใจและชี้แนะให้กับนักเรียนในรายวิชาที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือเรียนอ่อน โดยไม่ว่ากล่าวหรือดูด่านักเรียนอย่างรุนแรง
5. การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้เป็นผู้ส่งเสริมให้นักเรียนให้มีอุปกรณ์การเรียนอย่างครบถ้วน โดยการจัดซื้อจัดหาทั้งในเรื่องเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย สมุด ดินสอ ปากกา และเอกสารตำราต่างๆ เพื่อใช้ให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้
6. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในโรงเรียน และที่บ้านให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตามความเหมาะสม อาทิ การจัดมุมหนังสือ การติดป้ายนิเทศเสริมความรู้สำหรับเด็ก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัย ได้นำเสนอวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 600 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง กำหนดโดยใช้สูตรคำนวณของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane') (มัลลิกา บุณนาค 2542: 102) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{600}{1 + 600(.05)^2}$$

$$n = 240$$

จากสูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane') ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 240 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 300 คน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขของการใช้สถิติวิเคราะห์ที่จะใช้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

1.2.2 วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage) (random sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 จำแนกนักเรียนทั้ง 600 คน ออกเป็น 6 กลุ่ม ตามชั้นเรียน ตั้งแต่ ป.1-ป.6

ขั้นที่ 2 เรียงลำดับนักเรียนแต่ละชั้น ตามลำดับของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม จากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ขั้นที่ 3 เลือกนักเรียนในแต่ละชั้น จำนวนชั้นละ 60 คน โดยเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด 30 คน และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำที่สุดขึ้นมา 30 คน รวมเป็นนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 300 คน ทั้งนี้ โดยประยุกต์จากแนวคิดของ จุง เตห์ฟาน (FAN, 1953: 1-32 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538: 208-219) โดยไม่นำนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับกลางมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังที่แสดงใน ตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
		ผลสัมฤทธิ์สูง	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	108	25	25
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	98	25	25
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	87	25	25
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	93	25	25
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	101	25	25
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	113	25	25
รวม	600	150	150

ที่มา: ข้อมูลนักเรียน 10 มิถุนายน 2553 โรงเรียนวัดท่าพระ สำนักงานเขตบางกอกใหญ่

กรุงเทพมหานคร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ การอบรมเลี้ยงดูและเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการเรียนรู้ การสนับสนุนและให้กำลังใจ การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	หมายถึง	มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 80 – 100 มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	หมายถึง	มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 60 – 79 มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	หมายถึง	มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 40 – 59 มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	หมายถึง	มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 20 – 39 มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	หมายถึง	มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 1 – 19 มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Openend – end questionnaire)

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้การสร้างแบบสอบถามการวิจัยมีคุณภาพทั้งทางด้านความตรงและความเที่ยง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองนักเรียน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.2 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เอกสารมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างข้อคำถามเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยมีอาจารย์ควบคุมค้นคว้าอิสระเป็นผู้ให้คำปรึกษา

3.3 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำชี้แนะ ตรวจสอบภาษา ความตรง และวิเคราะห์ข้อคำถามแก้ไขให้เหมาะสม

3.4 นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล พิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ เฉพาะโดยใช้แบบประเมินค่าความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence) (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2539: 210)

$$\text{โดยใช้สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ} \quad \text{IOC} &= \text{ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์} \\ \sum R &= \text{ผลรวมของคะแนนจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด} \\ N &= \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ} \end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่คำถามตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

ข้อคำถามที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 ถือว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งพบว่า แบบสอบถามมีค่า IOC ได้ ระหว่าง 0.50 – 1.00

3.5 นำผลการตรวจแบบสอบถาม ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงข้อคำถาม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาข้อคำถามให้มีความเหมาะสมอีกครั้งตามข้อเสนอแนะ

3.6 หากคุณภาพแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการคำนวณหาค่าความเที่ยงด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach ส้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2539: 218) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ .9892 แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงข้อคำถามก่อนนำไปใช้จริง

3.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ต่อไป

4. การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 เสนอขอใ้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ โดยได้หนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดท่าพระ สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ในการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลและจัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 300 ฉบับ ให้กับผู้ปกครองนักเรียนทุกระดับชั้น โดยได้กำหนดวันรับคืนอย่างชัดเจนและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามวัน เวลาที่กำหนด ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความ สมบูรณ์แล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่และร้อยละ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจากแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงมาตรฐาน (SD.) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2 – 4.8 โดยกำหนดค่าคะแนนของการมีส่วนร่วมและเกณฑ์การแปลความหมาย ดังต่อไปนี้

1) การกำหนดค่าคะแนนตามระดับการมีส่วนร่วมเป็นแบบมาตรประมาณค่า โดยกำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
3	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2) การวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อบรรยายลักษณะของข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด 2543: 100) ดังนี้

1.00 – 1.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด
1.50 – 2.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับน้อย
2.50 – 3.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
3.50 – 4.49	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับมาก
4.50 – 5.00	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละสายชั้น วิเคราะห์ด้วยสถิติค่าที (t – test) โดยวิเคราะห์ให้เห็นถึงความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทั้งภาพรวมและด้านการมีส่วนร่วม ทั้ง 6 ระดับชั้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.9 – 4.15

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหา แนวทางการแก้ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดย การวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอในรูปแบบตาราง สรุปปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.16

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละ ของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	125	41.66
หญิง	175	58.34
รวม	300	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-
30 – 40 ปี	141	47.00
41 – 50 ปี	132	44.00
สูงกว่า 50 ปี	27	9.00
รวม	300	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	268	89.33
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	32	10.67
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
รวม	300	100.00
อาชีพ		
รับราชการ	43	14.33
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	23	7.66
รับจ้าง	159	53.00
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	75	25.01
อื่นๆ.....	-	-
รวม	300	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ปกครองที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.34 มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.00 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 89.33 และส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 53.00

**ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร**

สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น การอบรมเลี้ยงดูบุตร และการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้ การสนับสนุนและให้กำลังใจ การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อ	สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน	3.53	1.08	มาก
2	การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม	3.13	1.27	ปานกลาง
3	การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้	3.09	1.19	ปานกลาง
4	การสนับสนุนและให้กำลังใจ	3.72	0.96	มาก
5	การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน	4.06	0.81	มาก
6	การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้	3.74	0.76	มาก
	รวม	3.54	0.96	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ โดยภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน ($\bar{X} = 4.06$) การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.74$) การสนับสนุนและให้กำลังใจ ($\bar{X} = 3.72$) การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน ($\bar{X} = 3.53$) การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.13$) และการปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.09$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตร
และการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน

ข้อ	สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนดูแลตนเองและประพฤติตนให้เหมาะสมกับวัย	3.94	1.08	มาก
2	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เหมาะสมตามวัยและส่งเสริมการพัฒนาตนเอง	3.79	0.96	มาก
3	ผู้ปกครองซักถามพูดคุยกับนักเรียนถึงพฤติกรรมกรเรียนในแต่ละวิชาของนักเรียน	3.65	1.06	มาก
4	ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่การทำงานบ้าน/ชิ้นงานของนักเรียน	3.82	1.05	มาก
5	ผู้ปกครองซักถามพูดคุยถึงผลการเรียนของนักเรียนหลังจากที่มีการประเมินผลการเรียน	3.53	1.20	มาก
6	ผู้ปกครองติดตามสื่อสารกับครู/โรงเรียนถึงพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน	3.28	1.44	ปานกลาง
7	ผู้ปกครองดูแลการจัดตารางเรียนและอุปกรณ์การเรียนของนักเรียน	3.54	1.33	มาก
8	ผู้ปกครองซักถาม พูดคุยกับนักเรียนถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียน	3.40	1.17	ปานกลาง
9	ผู้ปกครองให้คำปรึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจากการเรียนของนักเรียน	3.26	1.50	ปานกลาง
10	เมื่อพบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน ผู้ปกครองมาพบครูเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน	3.01	1.50	ปานกลาง
รวม		3.53	1.08	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน โดยภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือ ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนดูแลตนเองและประพฤติตนให้เหมาะสมกับวัย

($\bar{X} = 3.94$) ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่การทำกรบ้าน/ชิ้นงานของนักเรียน ($\bar{X} = 3.82$) ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เหมาะสมตามวัยและส่งเสริมการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 3.79$) ผู้ปกครองซักถามพูดคุยกับนักเรียนถึงพฤติกรรมกรเรียนในแต่ละวิชาของนักเรียน ($\bar{X} = 3.65$) ผู้ปกครองดูแลกรจัดตารางเรียนและอุปกรณ์กรเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.54$) ผู้ปกครองซักถามพูดคุยถึงผลการเรียนของนักเรียนหลังจากที่มีการประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 3.53$) นอกจากนี้ มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ ผู้ปกครองซักถามพูดคุยกับนักเรียนถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียน ($\bar{X} = 3.40$) ผู้ปกครองติดตามสื่อสารกับครู/โรงเรียนถึงพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.28$) ผู้ปกครองให้คำปรึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจากการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.26$) และเมื่อพบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน ผู้ปกครองมาพบครูเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ($\bar{X} = 3.01$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพกรมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมกรเรียนรู้อของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ด้านกรให้ความรู้ และประสกรณ์เพิ่มเติม

ข้อ	สภาพกรมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ระดับกรมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือที่มีคุณประโยชน์ต่อการเรียน	3.20	1.46	ปานกลาง
2	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนชมรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมความรู้และคุณธรรม จริยธรรม	3.09	1.38	ปานกลาง
3	ผู้ปกครองนำนักเรียนไปเที่ยวชมยังสถานที่ที่ช่วยส่งเสริมความรู้และประสกรณ์ในการเรียน	2.81	1.27	ปานกลาง
4	ผู้ปกครองส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้อทำกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจของตนเอง	3.25	1.54	ปานกลาง
5	ผู้ปกครองนำข่าวและเหตุการณ์ต่างๆ มาสนทนาและส่งเสริมให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์ วิจรณ์	2.93	1.37	ปานกลาง
6	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและรักษาประเพณีที่ดีงาม	3.51	1.36	มาก
	รวม	3.13	1.27	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและรักษาประเพณีที่ดีงาม ($\bar{X} = 3.51$) นอกนั้นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้ปกครองส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้ ทำกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจของตนเอง ($\bar{X} = 3.25$) ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือที่มีคุณประโยชน์ต่อการเรียน ($\bar{X} = 3.20$) ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนชมรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมความรู้และ คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 3.09$) ผู้ปกครองนำข่าวและเหตุการณ์ต่างๆ มาสนทนาและส่งเสริมให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์ วิจัย ($\bar{X} = 2.93$) และผู้ปกครองนำนักเรียนไปเที่ยวชมยังสถานที่ที่ช่วยส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ในการเรียน ($\bar{X} = 2.81$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้

ข้อ	สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้ปกครองจัดหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้กับนักเรียน ในรายวิชาที่เรียนอ่อน	2.95	1.31	ปานกลาง
2	ผู้ปกครองส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเรียน พิเศษในรายวิชาที่เรียนอ่อน	3.18	1.46	ปานกลาง
3	ผู้ปกครองช่วยอธิบายงานหรือการบ้านที่นักเรียนไม่ เข้าใจ	3.49	1.26	ปานกลาง
4	ผู้ปกครองจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียน สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.03	1.35	ปานกลาง
5	ผู้ปกครองจัดหาหรือ ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน ได้มีการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต	2.82	1.39	ปานกลาง
	รวม	3.09	1.19	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ปกครองช่วยอธิบายงานหรือการบ้านที่นักเรียนไม่เข้าใจ ($\bar{X} = 3.49$) ผู้ปกครองส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเรียนพิเศษในรายวิชาที่เรียนอ่อน ($\bar{X} = 3.18$) ผู้ปกครองจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.03$) ผู้ปกครองจัดหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้กับนักเรียนในรายวิชาที่เรียนอ่อน ($\bar{X} = 2.95$) และ ผู้ปกครองจัดหาหรือ ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มีการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 2.82$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการสนับสนุนและให้กำลังใจ

ข้อ	สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้ปกครองส่งเสริม สนับสนุนและให้กำลังใจ ในการเรียนและการทำกิจกรรมของนักเรียน	4.04	0.71	มาก
2	ผู้ปกครองให้รางวัลหรือคำชมเชยเมื่อนักเรียนมีผลการเรียนดี	4.33	0.80	มาก
3	ผู้ปกครองให้กำลังใจและให้คำปรึกษานักเรียนพบปัญหาจากการเรียน	3.53	1.21	มาก
4	ผู้ปกครองเต็มใจและยินดีที่จะให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆในการเรียน	3.58	1.25	มาก
5	ผู้ปกครองแสดงความชื่นชมยินดีเมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนหรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน	3.63	1.29	มาก
6	ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องทำงานที่ยาก	3.37	1.50	ปานกลาง
7	ผู้ปกครองรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	3.74	1.09	มาก
8	ผู้ปกครองยอมรับในความสามารถของนักเรียนและเข้าใจธรรมชาติของนักเรียนรวม	3.76	1.13	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อ	สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
9	ผู้ปกครองไม่นำพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนไปเปรียบเทียบกับนักเรียนคนอื่น ในลักษณะที่ทำให้เสียกำลังใจ	3.46	1.25	ปานกลาง
	รวม	3.72	0.96	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการสนับสนุนและให้กำลังใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 7 ข้อคือ ผู้ปกครองให้รางวัลหรือคำชมเชยเมื่อนักเรียนมีผลการเรียนดี ($\bar{X} = 4.33$) ผู้ปกครองส่งเสริม สนับสนุนและให้กำลังใจในการเรียนและการทำกิจกรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 4.04$) ผู้ปกครองยอมรับในความสามารถของนักเรียนและเข้าใจธรรมชาติของนักเรียนรวม ($\bar{X} = 3.76$) ผู้ปกครองรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ($\bar{X} = 3.74$) ผู้ปกครองแสดงความชื่นชมยินดีเมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนหรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.63$) ผู้ปกครองเต็มใจและยินดีที่จะให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆในการเรียน ($\bar{X} = 3.58$) และผู้ปกครองให้กำลังใจและให้คำปรึกษานักเรียนพบปัญหาจากการเรียน ($\bar{X} = 3.53$) นอกนั้นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้ปกครองไม่นำพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนไปเปรียบเทียบกับนักเรียนคนอื่น ในลักษณะที่ทำให้เสียกำลังใจ ($\bar{X} = 3.46$) และผู้ปกครองคอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องทำงานที่ยาก ($\bar{X} = 3.37$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการจัดหาและสนับสนุน
อุปกรณ์การเรียน

ข้อ	สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้ปกครองส่งเสริมนักเรียนให้มีอุปกรณ์การเรียน อย่างครบถ้วน	4.17	0.80	มาก
2	ผู้ปกครองจัดซื้อจัดหาและดูแลเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.16	0.89	มาก
3	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการที่ถูกต้องในการเก็บและดูแล รักษาอุปกรณ์การเรียนของตนเอง	3.65	1.41	มาก
4	ผู้ปกครองจัดซื้อ จัดหา เครื่องมืออุปกรณ์อื่นๆ ที่ อำนวยความสะดวกต่อการเรียน	4.10	0.81	มาก
5	ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มี อยู่ในบ้านเพื่อประโยชน์ในการเรียน	4.20	0.73	มาก
	รวม	4.06	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในบ้านเพื่อประโยชน์ในการเรียน ($\bar{X} = 4.20$) ผู้ปกครองส่งเสริมนักเรียนให้มีอุปกรณ์การเรียนอย่างครบถ้วน ($\bar{X} = 4.17$) ผู้ปกครองจัดซื้อจัดหาและดูแลเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 4.16$) ผู้ปกครองจัดซื้อ จัดหา เครื่องมืออุปกรณ์อื่นๆ ที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียน ($\bar{X} = 4.10$) และผู้ปกครองแนะนำวิธีการที่ถูกต้องในการเก็บและดูแลรักษาอุปกรณ์การเรียนของตนเอง ($\bar{X} = 3.65$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
ที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ข้อ	สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ระดับการมีส่วนร่วม		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ผู้ปกครองจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้เป็นแหล่งเรียนรู้	3.40	1.04	ปานกลาง
2	ผู้ปกครองจัดหาโต๊ะเรียน อุปกรณ์การเรียนที่บ้านให้เหมาะสมกับการเรียนของนักเรียน	3.45	1.11	ปานกลาง
3	ผู้ปกครองกำหนดช่วงเวลาในการเรียน การทำการบ้าน การทำกิจกรรมเสริมและการพักผ่อนที่เหมาะสมให้กับนักเรียน	3.49	1.28	ปานกลาง
4	ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้เวลาทำการบ้านหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ โดยไม่รบกวนเวลาของนักเรียน	4.07	0.98	มาก
5	ผู้ปกครองจัดสถานที่ทำงานของนักเรียนทำงานให้มีแสงสว่างเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ และมีอากาศถ่ายเทดี	4.28	0.65	มาก
	รวม	3.74	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ผู้ปกครองจัดสถานที่ทำงานของนักเรียนทำงานให้มีแสงสว่างเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ และมีอากาศถ่ายเทดี ($\bar{X} = 4.28$) และผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้เวลาทำการบ้านหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ โดยไม่รบกวนเวลาของนักเรียน ($\bar{X} = 4.07$) นอกนั้นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้ปกครองกำหนดช่วงเวลาในการเรียน การทำการบ้าน การทำกิจกรรมเสริมและการพักผ่อนที่เหมาะสมให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.49$) ผู้ปกครองจัดหาโต๊ะเรียน อุปกรณ์การเรียนที่บ้านให้เหมาะสมกับการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.45$) และผู้ปกครองจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.40$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้
ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ $n_1=30$		ผลสัมฤทธิ์สูง $n_2=30$		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการ เอาใจใส่ติดตามผลการเรียน	2.81	1.10	4.23	0.35	-14.89**	.007
การให้ความรู้และ ประสบการณ์เพิ่มเติม	2.24	1.20	4.02	0.48	-16.72**	.009
การปรับปรุงและซ่อมเสริม การเรียนรู้	2.27	1.10	3.92	0.53	-16.40**	.001
การสนับสนุนและให้กำลังใจ	3.15	1.02	4.28	0.44	-12.44**	.006
การจัดการและสนับสนุน อุปกรณ์การเรียน	3.57	0.79	4.54	0.47	-12.84**	.002
การจัดสภาพแวดล้อมที่ ส่งเสริมการเรียนรู้	3.40	0.78	4.08	0.56	-8.51**	.001
รวม	2.91	0.95	4.18	0.36	-15.15**	.007

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม
การเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนต่ำ และเมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทุกด้าน

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ $n_1=30$		ผลสัมฤทธิ์สูง $n_2=30$		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน	3.18	1.08	4.14	0.42	-4.15**	.000
การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม	2.55	1.13	4.24	0.53	-6.75**	.001
การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้	2.44	0.90	4.01	0.53	-7.49**	.001
การสนับสนุนและให้กำลังใจ	3.46	0.92	4.32	0.48	-4.08**	.000
การจัดการและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน	3.90	0.82	4.68	0.33	-4.41**	.005
การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้	3.74	0.76	4.55	0.46	-4.50**	.000
รวม	3.21	0.89	4.32	0.35	-5.78**	.000

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสูง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทุกด้าน

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ $n_1=30$		ผลสัมฤทธิ์ต่ำ $n_2=30$		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน	3.46	0.75	4.26	0.34	-4.80**	.000
การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม	3.14	0.82	4.10	0.45	-5.14**	.000
การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้	2.88	0.60	3.99	0.59	-6.51**	.000
การสนับสนุนและให้กำลังใจ	3.76	0.52	4.32	0.45	-4.09**	.000
การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน	4.06	0.59	4.50	0.46	-2.91**	.005
การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้	2.72	0.70	4.04	0.57	-7.30	.000
รวม	3.33	0.52	4.20	0.34	-6.91**	.000

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทุกด้าน

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ $n_1=30$		ผลสัมฤทธิ์สูง $n_2=30$		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน	2.64	1.01	4.34	0.34	-7.90**	.003
การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม	1.97	1.06	4.12	0.51	-9.07**	.001
การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้	2.11	1.05	4.04	0.50	-8.25**	.009
การสนับสนุนและให้กำลังใจ	3.00	0.96	4.39	0.42	-6.58**	.003
การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน	3.44	0.68	4.55	0.48	-6.62**	.002
การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้	3.33	0.76	4.09	0.51	-4.12**	.000
รวม	2.75	0.88	4.25	0.37	-7.86**	.003

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทุกด้าน

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ $n_1=30$		ผลสัมฤทธิ์สูง $n_2=30$		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน	2.45	1.05	4.30	0.34	-8.32**	.007
การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม	1.80	1.11	4.01	0.50	-9.00**	.006
การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้	1.94	1.12	3.94	0.54	-8.01**	.002
การสนับสนุนและให้กำลังใจ	2.81	1.02	4.33	0.43	-6.80**	.001
การจัดการและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน	3.30	0.70	4.50	0.52	-6.83**	.001
การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้	3.12	0.73	4.04	.52	-5.13**	.005
รวม	2.57	0.92	4.19	0.39	-8.04**	.001

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทุกด้าน

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ $n_1=30$		ผลสัมฤทธิ์สูง $n_2=30$		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน	2.30	0.95	4.18	0.34	-9.25**	.002
การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม	1.60	0.96	3.81	0.37	-10.60**	.003
การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้	1.74	1.00	3.80	0.52	-9.14**	.004
การสนับสนุนและให้กำลังใจ	2.65	0.90	4.18	0.44	-7.55**	.001
การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน	3.19	0.59	4.55	0.51	-8.66**	.002
การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้	3.01	0.64	3.84	0.57	-4.76**	.001
รวม	2.41	0.80	4.06	0.33	-9.45**	.001

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทุกด้าน

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ $n_1=30$		ผลสัมฤทธิ์สูง $n_2=30$		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน	2.46	1.20	4.22	0.34	-7.57**	.009
การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม	1.98	1.22	3.87	0.44	-7.72**	.005
การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้	2.04	1.23	3.82	0.54	-7.00**	.007
การสนับสนุนและให้กำลังใจ	2.87	1.19	4.23	0.43	-5.68**	.007
การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน	3.28	0.85	4.50	0.52	-6.26**	.009
การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้	3.13	0.88	3.93	0.53	-4.01**	.000
รวม	2.62	1.07	4.09	0.36	-6.95**	.008

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทุกด้าน

**ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริม
การเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่
กรุงเทพมหานคร**

ตารางที่ 4.16 แสดงปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้
ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียน	ความถี่	แนวทางการแก้ปัญหา	ความถี่
1. การอบรมเลี้ยงดูและเอาใจใส่ติดตาม ผลการเรียน			
- ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ นักเรียนอย่างเต็มที่	65	- ผู้ปกครองควรจัดสรร เวลาให้กับนักเรียนเพื่อใช้	29
- เวลาที่ผู้ปกครองอบรมนักเรียนมักไม่ ค่อยเชื่อฟัง คือ และไม่เข้าใจสิ่งที่ ผู้ปกครองบอกให้ปฏิบัติ	52	ในการดูแลเอาใจใส่ อบรม สั่งสอนนักเรียนทั้งการดูแล ตนเองให้มีการพัฒนาตาม วัยที่เหมาะสมและ พฤติกรรมกรเรียน	
		- ผู้ปกครอง ควรสนทนา กับนักเรียนให้บ่อยครั้งและ พยายามแสดงให้นักเรียน เห็นว่า รักและเป็นห่วง นักเรียนอย่างแท้จริง	45
		- ผู้ปกครอง พยายามจัด กิจกรรมในครอบครัว เพื่อให้นักเรียนและสมาชิก ในครอบครัวได้ใช้เวลา ร่วมกัน	36

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	ความถี่	แนวทางการแก้ปัญหา	ความถี่
2. การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม			
- ผู้ปกครอง ไม่มีเวลาพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมในสถานที่ต่างๆ	34	- ผู้ปกครองควรแนะนำให้ นักเรียนศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ รวมถึงการศึกษาจาก ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต	52
- ผู้ปกครองขาดความพร้อมในการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนพิเศษ /เรียนเพิ่มเติมในวิชาที่สนใจ	71	- ผู้ปกครองพานักเรียนไป เที่ยวชมสถานที่ต่างๆ เพื่อ เป็นการศึกษาหาความรู้จาก ประสบการณ์ที่นักเรียนได้ มีโอกาสพบเห็นด้วยตนเอง	32
- ผู้ปกครองไม่ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพราะเกรงว่านักเรียนจะไปเล่นเกมมากกว่าการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวกับการเรียน	44	- ผู้ปกครองควรจัดหา จัดหาเอกสารและหนังสือ อ่านเพิ่มเติม หนังสือหรือ อุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริม พัฒนาการในด้านต่างๆ ให้กับนักเรียน	25
		- ผู้ปกครองพานักเรียนไป อ่านหนังสือตามร้าน หนังสือหรือเปิดโอกาสให้ เลือกซื้อหนังสือที่ เหมาะสมกับวัยโดยที่ ผู้ปกครองคอยดูแล แนะนำ อย่างใกล้ชิด	25

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียน	ความถี่	แนวทางการแก้ปัญหา	ความถี่
3. การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการ เรียนรู้			
- ผู้ปกครองมีความรู้ที่น้อย และอ่าน เขียน ไม่คล่อง	78	- ผู้ปกครองควรติดตาม พฤติกรรมนักเรียน/ผลการ เรียนของนักเรียน โดยสอบ ถามจากคุณครูประจำชั้น หรือคุณครูประจำวิชา	81
- โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรทำให้ผู้ปกครองไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาเรียนในปัจจุบันซึ่งแตกต่างจากที่ผู้ปกครองเคย เรียน	38	- ผู้ปกครองควรร่วม ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ บ้านพร้อมกับนักเรียน	32
- ผู้ปกครองไม่เข้าใจระบบการเรียนใน โรงเรียนของนักเรียน	26	รวมถึงการให้ความดูแลเอา ใจใส่ด้านการเรียนอย่าง ใกล้ชิด โดยอาจปรึกษากับ คุณครูประจำชั้นหรือเพื่อน ผู้ปกครองในชั้นเดียวกัน	
- นักเรียนไม่แจ้งให้ผู้ปกครองทราบว่า มีปัญหาด้านการเรียน	66	- ผู้ปกครองควรเปิดโอกาส ให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรม ต่างๆที่ส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ โดยมีผู้ปกครอง ดูแลให้คำแนะนำ	25

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียน	ความถี่	แนวทางการแก้ปัญหา	ความถี่
4. การสนับสนุนและให้กำลังใจ			
- ผู้ปกครองมักยกตัวอย่างเปรียบเทียบ เพื่อนนักเรียนที่เรียนเก่งกับนักเรียน	22	- เมื่อนักเรียนประสบ ความสำเร็จในด้านการ เรียน การประกวดแข่งขัน ประเภทต่างๆ ผู้ปกครอง ควรมีของขวัญ ของรางวัล หรือคำชมเชยมอบให้	32
- ผู้ปกครองไม่ค่อยมีโอกาสแสดงความ ยินดี/ชื่นชม/ให้รางวัล เมื่อนักเรียนประสบ ความสำเร็จ	25	- ผู้ปกครองควรสนทนา พูดคุยและให้กำลังใจ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการไม่นำนักเรียน ไปเปรียบเทียบกับเพื่อน	42
5. การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์ การเรียน			
- ผู้ปกครองขาดความพร้อมในการจัดหา อุปกรณ์พิเศษเพิ่มเติม จัดหาได้เพียง อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้เท่านั้น	51	- ผู้ปกครองแนะนำให้ นักเรียนรู้จักใช้อุปกรณ์ สิ่งของอย่างคุ้มค่า เหมาะสมกับฐานะของตน ไม่ใช่ของฟุ่มเฟือย	32
		- เมื่อนักเรียนอยากได้ อุปกรณ์พิเศษเพิ่มเติม ผู้ปกครองแนะนำให้ นักเรียนเก็บออมมาซื้อเอง	26

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียน	ความถี่	แนวทางการแก้ปัญหา	ความถี่
6. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม การเรียนรู้ - สถานที่อยู่อาศัยเป็นห้องเช่า ต้องใช้ พื้นที่ทำกิจกรรมหลายอย่างภายในห้อง	24	- ผู้ปกครองจัดมุมส่วนตัว ที่เหมาะสมกับการเรียน ไม่ รบกวนในเวลาที่นักเรียน ทำการบ้าน	20

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในกลุ่มสูง และผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในกลุ่มต่ำ ของโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน และมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมาประมวลผล ซึ่งสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ได้มีการทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และในบทนี้เป็นการนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.34 มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี ร้อยละ 47.00 ส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี ร้อยละ 89.33 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 53.00

1.2 การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน ($\bar{X} = 4.06$) การจัด

สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.74$) การสนับสนุนและให้กำลังใจ ($\bar{X} = 3.72$) การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน ($\bar{X} = 3.53$) การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.13$) และการปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.09$) ตามลำดับ และในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน พบว่าโดยภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนดูแลตนเองและประพฤติตนให้เหมาะสมกับวัย และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุดคือ นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน ผู้ปกครองมาพบครูเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

1.2.2 ด้านการให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและรักษาประเพณีที่ดีงาม และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุดคือ ผู้ปกครองนำนักเรียนไปเที่ยวชมยังสถานที่ที่ช่วยส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ในการเรียน

1.2.3 ด้านการปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ผู้ปกครองช่วยอธิบายงานหรือการบ้านที่นักเรียนไม่เข้าใจ และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุดคือ ผู้ปกครองจัดหาหรือ ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มีการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

1.2.4 ด้านการสนับสนุนและให้กำลังใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ผู้ปกครองให้รางวัลหรือคำชมเชยเมื่อนักเรียนมีผลการเรียนดี และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุดคือ ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องทำงานที่ยาก

1.2.5 ด้านการจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในบ้านเพื่อประโยชน์ในการเรียน และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุดคือ ผู้ปกครองแนะนำวิธีการที่ถูกต้องในการเก็บและดูแลรักษาอุปกรณ์การเรียนของตนเอง

1.2.6 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ผู้ปกครองจัดสถานที่ทำงานของนักเรียนทำงานให้มีแสงสว่างเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ และมีอากาศถ่ายเทดี และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยสุดคือ ผู้ปกครองจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้เป็นแหล่งเรียนรู้

ทางการเรียนสูงมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

1.4 การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบว่า มีปัญหาที่สำคัญเรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้ การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการเรียนรู้ การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม การอบรมเลี้ยงดูและเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน การสนับสนุนและให้กำลังใจ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และแนวทางการแก้ปัญหา พบว่า ผู้ปกครองควรติดตามพฤติกรรมผลการเรียน/ผลการเรียนของนักเรียน โดยสอบถามจากคุณครูประจำชั้นหรือคุณครูประจำวิชา ผู้ปกครองควรร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนที่บ้านพร้อมทั้งนักเรียน รวมถึงการให้ความดูแลเอาใจใส่ด้านการเรียนอย่างใกล้ชิด โดยอาจปรึกษากับคุณครูประจำชั้นหรือเพื่อนผู้ปกครองในชั้นเดียวกัน ผู้ปกครองควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสม โดยผู้ปกครองดูแลให้คำแนะนำ ผู้ปกครองควรแนะนำให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ รวมถึงการศึกษาจากข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ผู้ปกครองพานักเรียนไปเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการศึกษาหาความรู้จากประสบการณ์ที่นักเรียนได้มีโอกาสพบเห็นด้วยตนเอง ผู้ปกครองควรจัดหาจัดหาเอกสารและหนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือหรืออุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ให้กับนักเรียน ผู้ปกครองพานักเรียนไปอ่านหนังสือตามร้านหนังสือหรือเปิดโอกาสให้เลือกซื้อหนังสือที่เหมาะสมกับวัย โดยที่ผู้ปกครองคอยดูแล แนะนำอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองควรจัดสรรเวลาให้กับนักเรียนเพื่อใช้ในการดูแลเอาใจใส่ อบรมสั่งสอนนักเรียนทั้งการดูแลตนเองให้มีการพัฒนาตามวัยที่เหมาะสมและพฤติกรรมเรียน ผู้ปกครอง ควรสนทนากับนักเรียนให้บ่อยครั้งและพยายามแสดงให้นักเรียนเห็นว่า รักและเป็นห่วงนักเรียนอย่างแท้จริง ผู้ปกครอง พยายามจัดกิจกรรมในครอบครัว เพื่อให้ให้นักเรียนและสมาชิกในครอบครัวได้ใช้เวลาด้วยกัน ผู้ปกครอง แนะนำให้นักเรียนรู้จักใช้อุปกรณ์สิ่งของอย่างคุ้มค่า เหมาะสมกับฐานะของตน ไม่ใช่ของฟุ่มเฟือย เมื่อนักเรียนอยากได้อุปกรณ์พิเศษเพิ่มเติม ผู้ปกครองแนะนำให้เด็กเก็บออมมาซื้อเอง เมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จในด้านการเรียน การประกวดแข่งขันประเภทต่างๆ ผู้ปกครองควรมีของขวัญของรางวัล หรือคำชมเชยมอบให้ ผู้ปกครองควรสนทนาพูดคุยและให้กำลังใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการไม่นำนักเรียนไปเปรียบเทียบกับเพื่อน ผู้ปกครองจัดมุมส่วนตัวที่เหมาะสมกับการเรียน ไม่รบกวนในเวลาที่บ้าน

2. อภิปรายผล

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือกับโรงเรียนวัดท่าพระเป็นอย่างดี ในการปกครองดูแลนักเรียน ให้คำแนะนำสั่งสอนให้บุตรหลานของตนรู้จักการประพฤติตนให้เหมาะสมกับวัย ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ได้แก่ กิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและกิจกรรมตามประเพณี นอกจากนี้ผู้ปกครองยังได้ช่วยอธิบายและสอนการบ้านเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ รวมทั้งให้กำลังใจนักเรียนโดยการให้รางวัลเมื่อนักเรียนมีผลการเรียนดี สนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในบ้านเพื่อประโยชน์ในการเรียน และได้จัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ เช่น จัดแสงสว่างที่เพียงพอ ดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ ซึ่งการกระทำของผู้ปกครองในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาแนะนำกับนักเรียน รวมทั้งการให้การช่วยเหลือในเรื่องการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางการเรียน นั้นล้วนแล้วแต่เป็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้งสิ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จูฑิมาพร เจริญวงศา (2549) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียนวัดศรีสุदारาม สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิมาลย์ ไยมณี (2547) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียนมณีวัฒนา เขตบางแค กรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านวิชาการและด้านพฤติกรรมของผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนด้านพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นอันดับ 1 และด้านวิชาการเป็นอันดับ 2 โดยเฉพาะในด้านวิชาการ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลเอาใจใส่นักเรียนทำการบ้านเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สอบถามและตรวจรายงานผลการสอบ ลงนามรับทราบ ในสมุดการบ้านของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อูมาพร ตรังคสมบัติ (2543) ที่พบว่า พ่อแม่ เป็นคนสำคัญที่จะทำให้ลูกเรียนรู้ได้ดี โดยต้องกระตุ้นการเรียนรู้ของลูก เป็นตัวอย่างแห่งการเรียนรู้และจัดให้ลูกได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒนา แก้วสุวรรณ (2532) และปวีณา อ้นสุวรรณ (2546) ที่พบว่า การเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน การให้ความรู้เพิ่มเติม การปรับปรุงแก้ไขและ

ซ่อมเสริม การสนับสนุนและเสริมกำลังใจ การจัดหาอุปกรณ์การเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

2.2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวม ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน โดยระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีระดับการมีส่วนร่วมที่สูงกว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งจากผลการเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนนั้นสามารถที่จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี โดยเห็นได้จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในแต่ละชั้นปีนั้น ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีระดับการมีส่วนร่วมที่สูงกว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในทุกด้าน ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นการปฏิบัติของพ่อแม่ ผู้รับอุปการะเลี้ยงเด็กในปกครอง ในการส่งเสริมพัฒนา และให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานให้มีการเจริญเติบโต มีความรู้ มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง มีบทบาทมากขึ้นในการช่วยพัฒนาและจัดการศึกษาแก่บุตรหลานของตน ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544: 3) กล่าวว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด สายใยความรัก ความผูกพันระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เป็นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง มั่นคงและยาวนาน เป็นพลังยิ่งใหญ่ที่ช่วย ผลักดันให้การดำเนินชีวิต ในด้านต่างๆ ประสบผลสำเร็จได้ ด้านการศึกษาก็เช่นกัน ผู้ปกครองจะต้องเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ของลูก สร้างโอกาสการเรียนรู้แก่ลูกให้เหมาะสมกับวัย การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากทุกเรื่องทุกที่ ทุกเวลา ทุกสถานการณ์ ฟิงตระหนักไว้เสมอว่า พ่อแม่นั้นคือ ครูคนแรกของลูกเป็นคนแรกที่จะนำพาลูก ของเราเองไปสู่เส้นทางความรอบรู้แห่งชีวิต ความรอบรู้มิได้หมายความว่ามีความรู้ที่ได้จากการศึกษา เพียงอย่างเดียว แท้จริงการเรียนรู้ต่างๆ เกิดขึ้นกับสมองของลูกนั้น มีทั้งการเรียนรู้วิชาการ เพื่อเป็นรากฐานการเล่าเรียนต่อไป ซึ่งในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้น ทรธยานิลวิเชียร (2535: 245-250) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมี 2 รูปแบบ คือ โปรแกรมครอบครัวศึกษาที่ยึดบ้านเป็นฐาน หมายถึง โปรแกรมที่ครูเป็นฝ่ายไปหาพ่อแม่ ผู้ปกครองที่บ้าน เพื่อช่วยให้พ่อแม่เรียนรู้เรื่องการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนา การให้แก่เด็กทุกด้านรวมทั้งการจัดหา จัดทำ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และโปรแกรมครอบครัวศึกษาที่ยึดโรงเรียนเป็น

ฐาน หมายถึง โปรแกรมที่พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นฝ่ายมาหาครูที่โรงเรียนเพื่อศึกษาหาความรู้ ทักษะ และเจตคติต่อการพัฒนาตนเองให้เป็นพ่อแม่ที่มีประสิทธิภาพในการเลี้ยงดูลูก

2.3 จากการศึกษาที่พบว่า ปัญหาสำคัญของการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง คือ 1) การปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้ เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้ปกครองมีความรู้ น้อย และอ่าน เขียนไม่คล่อง เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ผู้ปกครองไม่สามารถอธิบาย เพิ่มเติมหรือทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ ผู้ปกครองควรจัดหาที่เรียนพิเศษเรียนเสริมใน วิชาที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือมีปัญหาด้านการเรียน โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรทำให้ ผู้ปกครองไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาเรียนในปัจจุบันซึ่งแตกต่างจากที่ผู้ปกครองเคยเรียน ผู้ปกครองไม่ เข้าใจระบบการเรียนในโรงเรียนของนักเรียน รวมถึงการที่นักเรียนไม่แจ้งให้ผู้ปกครองทราบว่า มี ปัญหาด้านการเรียน แนวทางที่จะแก้ปัญหาด้านนี้ได้ ผู้ปกครองควรติดตามพฤติกรรมการเรียน/ ผลการเรียนของนักเรียน โดยสอบถามจากคุณครูประจำชั้นหรือคุณครูประจำวิชา เมื่อนักเรียนนำ การบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายมาทำที่บ้าน ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมโดยให้คำแนะนำ เสนอแนะ และให้ความช่วยเหลือตามความสามารถของผู้ปกครอง เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจใน บทเรียนมากขึ้น หากมีการปล่อยปละละเลย จะมีปัญหาต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ทำไม่สามารถ เรียนได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และที่สำคัญประการ จะเป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่แสดงให้เห็น ว่า ผู้ปกครองขาดการดูแลเอาใจใส่เด็กนักเรียน ในด้านการปรับปรุงและซ่อมเสริมการเรียนรู้ จะทำ ให้ นักเรียนขาดขวัญและกำลังใจในการเรียน ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การ สนับสนุนและให้กำลังใจ เหตุที่เป็นเช่นนี้ การสนับสนุนและการให้กำลังใจเป็นการเสริมแรง ทางบวก ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลาและบ่อยครั้ง เมื่อเด็กได้รับการให้กำลังใจ ไม่ว่าจะเป็ คำติ ชม ของรางวัล การสัมผัส เช่น การกอด การหอมแก้ม เสียงปรบมือ เมื่อนักเรียนประสบ ความสำเร็จ หรือเมื่อนักเรียนกระทำผิดพลาด ได้รับคำปลอบขวัญ ให้กำลังใจจะรู้สึกมีพลัง มีความ ตั้งใจจะพยายามทำให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการได้รับการสนับสนุนและกำลังใจจากพ่อแม่ ผู้ปกครองจะทำให้เด็กมีศักยภาพอย่างเต็มที่ มีความมั่นใจ ในการเรียน การแสดงออก การทำ กิจกรรมต่างๆให้ประสบความสำเร็จ 3)การอบรมเลี้ยงดูและเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน เหตุที่เป็น เช่นนี้เพราะ การอบรมเลี้ยงดูเป็นปัจจัยสำคัญ การให้ความรัก ความเข้าใจ เอาใจใส่ ในการส่งเสริม/ สนับสนุน พัฒนาการของเด็ก จะทำเด็กเจริญเติบโตได้สมวัย และมีความพร้อมในการเข้าร่วมกลุ่ม ในสังคม สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่ถ้าไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ที่ดี เด็กจะ ไม่มีความพร้อม ขาดวินัยในตนเอง ไม่สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้ การอบรมเลี้ยงดูนั้นไม่ได้ ดูแลเฉพาะด้านร่างกายให้สุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ หรือให้มีจิตใจที่ดีงาม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เท่านั้น ต้องดูแลในด้านการศึกษาลำเรียน พ่อแม่ควรติดตามเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เมื่อปัญหาทางการ

เรียน ควรรับหาทางแก้ไขอย่างทันที่ ไม่ปล่อยปละละเลย เพราะจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้น การส่งเสริมประสบการณ์ให้เหมาะสมตามวัย เพราะเด็กจะได้นำความรู้ ประสบการณ์มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน แสดงออกในแบบแผนเฉพาะตน เพราะฉะนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองควรให้การอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก ดังที่มีคำกล่าวที่ว่า “ต้องการให้ลูกเป็นอย่างไร พ่อแม่ควรปฏิบัติอย่างนั้น”

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากงานวิจัยที่พบว่า เมื่อพบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียน ผู้ปกครองมาพบครูเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน นั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมาไม่ค่อยมีโอกาสมาพบคุณครูหรือมาพบคุณครูบ่อยครั้ง ดังนั้น ผู้ปกครองควรติดตามพฤติกรรม และผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เมื่อทราบว่านักเรียนมีปัญหาการเรียน ควรติดต่อกลับคุณครูให้เร็วที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นติดต่อทางโทรศัพท์ ทางจดหมายหรือมาพบด้วยตนเอง เพื่อแนวทางในการแก้ปัญหา ร่วมกัน

3.1.2 จากงานวิจัยที่พบว่า ผู้ปกครองนำนักเรียนไปเที่ยวชมยังสถานที่ที่ช่วยส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ในการเรียน นั้นแสดงให้เห็นว่า นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสได้ไปทัศนศึกษาร่วมกับผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วยหลายปัจจัยด้วยกัน เช่น ผู้ปกครองขาดความพร้อมทางการเงิน ผู้ปกครองไม่มีเวลาพาไป รวมถึงผู้ปกครองไม่แน่ใจว่า ควรพานักเรียนไปสถานที่ใดที่จะเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และจะแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ไปอย่างไร ดังนั้น โรงเรียนควรให้คำแนะนำกับผู้ปกครองในการหาแหล่งข้อมูลความรู้ให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสม และเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้นักเรียนในขณะที่อยู่กับบ้านผู้ปกครองควรให้การชี้แนะความรู้ตามธรรมชาติ เช่น การศึกษาสภาพแวดล้อมรอบตัว การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น และการเรียนรู้วัฒนธรรมพื้นบ้าน แหล่งเรียนรู้ที่ใกล้ตัว เป็นต้น

3.1.3 จากงานวิจัยที่พบว่า ผู้ปกครองจัดหาหรือ ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มีการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต นั้นแสดงให้เห็นว่า นักเรียนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตน้อย ดังนั้น ผู้ปกครองควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต โดยอธิบายถึงผลดีและผลเสียในการใช้อินเทอร์เน็ตร่วมด้วย เพื่อนักเรียนจะได้ปฏิบัติตนให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ ในขณะที่นักเรียนสืบค้นข้อมูลนั้น ผู้ปกครองควร

ดูแลอย่างใกล้ชิด หากนักเรียนต้องการคำแนะนำหรือพบปัญหา ผู้ปกครองจะได้แก้ไขปัญหาได้อย่างทัน่วงที

3.1.4 จากงานวิจัยที่พบว่า ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องทำงานที่ยาก นั้น แสดงให้เห็นว่า ในขณะที่นักเรียนทำการบ้านหรือทำผลงานตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้ปกครองไม่ได้ให้ความช่วยเหลือหรือให้นักเรียนทำการบ้านหรือทำผลงานเพียงลำพัง เมื่อนักเรียนพบปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไข จึงเกิดความท้อถอยและเสียกำลังใจในการทำการบ้านหรือทำผลงาน ดังนั้น ผู้ปกครองควรให้ความสนใจกับนักเรียนทั้งในด้านพัฒนาการที่สมวัย และการปฏิบัติในการเรียนให้ประสบความสำเร็จ โดยการให้กำลังใจเมื่อนักเรียนพบปัญหาอุปสรรค และร่วมยินดี ชื่นชมเมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จ

3.1.5 จากงานวิจัยที่พบว่า ผู้ปกครองแนะนำวิธีการที่ถูกต้องในการเก็บและดูแลรักษาอุปกรณ์การเรียนของตนเอง นั้น แสดงให้เห็นว่า นักเรียนไม่รู้วิธีการดูแลจัดเก็บอุปกรณ์การเรียนของตน ดังนั้น ผู้ปกครองและคุณครู ควรแนะนำการดูแลรักษาอุปกรณ์การเรียนให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อมีความจำเป็นต้องจัดหาเพิ่มผู้ปกครองควรให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ทางการเรียนให้กับนักเรียนอย่างเพียงพอ

3.1.6 จากงานวิจัยที่พบว่า ผู้ปกครองจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้เป็นแหล่งเรียนรู้นั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้เป็นแหล่งเรียนรู้ หรือไม่เข้าใจลักษณะการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ดังนั้น ผู้ปกครองควรจัดมุมหรือการแบ่งสัดส่วนห้องต่างๆ ให้ชัดเจน เพื่อการใช้งานที่เหมาะสม นักเรียนจะสามารถเรียนรู้สภาพแวดล้อมและบริบทในบ้านของตนเอง เช่น การจัดส่วนที่เป็นห้องครัว ห้องนอน ไร่คนละส่วน นักเรียนจะได้เรียนรู้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นต้องมีในครัว วิธีการใช้งาน การดูแลรักษาอุปกรณ์เหล่านั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ จะเป็นประโยชน์กับนักเรียนในการเรียนวิชางานบ้าน เป็นต้น ผู้ปกครองไม่จำเป็นต้องจัดซื้ออุปกรณ์หรือสิ่งของอื่นๆ ที่มีราคาแพงมาสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ แต่จะประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในบ้านให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

3.2.2 ควรมีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัมภณฑ์ จนโท (2543) “ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง” *วารสารวิชาการ* 4, 2 (กุมภาพันธ์): 35 - 40
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543) *ปีนสมองของชาติ ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา* กรุงเทพมหานคร ชัคเชก มีเดีย
- เกษม ใจเถิง (2546) “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนานักเรียน กลุ่มโรงเรียนอุดรสัมพันธ์ อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เกษม วัฒนชัย (2546) *ไขปริศนาปัญหาชาติได้อย่างไร คนไทยรักการอ่าน* (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพมหานคร มติชน
- ขจรพงษ์ เพชรเลิศอนันต์ (2536) “บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชา พลศึกษา ในโรงเรียนสาธิตประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- จิราภรณ์ ศรีคำ (2548) “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน วชิรวิทย์ ระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จินดา ทั้งทอง (2530) “การนำเสนอแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- เจตน์สุดา ทศานนท์ (2546) “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน อนุบาลเชียงราย” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย*
- ฉันทนา ภาคบงกช (2537) “ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการ ปฐมวัยศึกษา* หน้าที่ 8 หน้า 1-47 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

- ฐิติมาพร เจริญวงศา (2549) “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน
ของนักเรียนโรงเรียนวัดศรีสุดาราม สำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต
- ทิสนา แคมมณี (2545) *ศาสตร์การสอน* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทรงพล ทรงขำ (2541) “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยม:
ศึกษารณิ โรงเรียนฝายกวางวิทยา อำเภอเชียงคำ จังหวัดเชียงราย” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นภเนตร ธรรมบวร (2541) *รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทครอบครัวกับการศึกษา* กรุงเทพมหานคร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- นวรรตน์ ศรีพรหม (2544) “โรงเรียนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและชุมชน”
วารสารข้าราชการครู 2, 2 (มีนาคม): 23-24
- นิตยา ประพฤติกิจ (2539) *การพัฒนาเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์ (2546) “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียน
อนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- บัณฑิต เดชจันทร์ (2548) “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
บ้านดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- ประเวศ วะสี (2544) “คำนิยาม” ใน *การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด* กรุงเทพมหานคร
สยามสปอร์ต ซินดิเคต
- ปวีณา อ้นสุวรรณ (2546) “บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
กรณีศึกษาโรงเรียนสายอักษร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนคร
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ (2543) *กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา*
กรุงเทพมหานคร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- ปรีชา บัววิรัตน์เลิศ (2536) “การให้การบ้านของครูและการให้ความช่วยเหลือของผู้ปกครอง
ในการทำการบ้านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- พัชรี สวนแก้ว (2536) “จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย” ใน *เอกสารประกอบ การสอนวิชา 2173107 สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สำนักพิมพ์ดวงกมล*
- พรพิมล เจียมนครินทร์ (2539) *พัฒนาการวัยรุ่น* กรุงเทพมหานคร ต้นอ้อ แกรมมี
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) (2538) *พุทธธรรม (ฉบับปรับปรุงและขยายความ)* กรุงเทพมหานคร มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- มาลัย อองล่อ (2550) “การเรียนรู้กระบวนการผลิตจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการ ปัญหา 3” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์*
- มัลลิกา บุญนาค (2542) *สถิติเพื่อการวิจัย* กรุงเทพมหานคร พิสิกส์เซนเตอร์
- ยุทธชัย เฉลิมชัย (2541) “รายงานการศึกษาวิจัยรูปแบบและพัฒนากิจการศึกษโดยครอบครัว ในสังคมไทย” กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- รุ่ง แก้วแดง (2541) *พฤติกรรมการศึกษาไทย* กรุงเทพมหานคร มติชน
- โรงเรียนวัดท่าพระ (2553) *สารสนเทศโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 5* กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- วารภรณ์ รัถวิชัย (2535) “เด็กปฐมวัยกับพ่อแม่ผู้ปกครอง” *การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร ต้นอ้อ
- ศรียรรณ สุวรรณการ (2546) “การเรียนรู้คณิตศาสตร์ร่วมกับผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
- สิริณัฐ ปิยะมิ่ง (2547) “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสหศึกษา อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
- สุวัฒนา แก้วสุวรรณ (2352) “บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ ของครูและนักเรียน” *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- สุภรณ์ สถาพงศ์ (2545) “การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” *วารสารวิชาการ 5, 9 (กันยายน):*

- สุมน อมรวิวัฒน์ (2544) *กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ*
กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- สุทธิมาลย์ ไยมณี (2547) “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน
ของนักเรียน โรงเรียนมณีวัฒนา เขตบางแค กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- สมบุรณ์ คำฟู (2545) “บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์
ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ลำดี รักสุทธิ และคณะ (2544) *เทคนิควิธีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ* กรุงเทพมหานคร
พัฒนศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) *ร่วมมือร่วมพลังปฏิรูปการศึกษา*
กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540) *คู่มือการจัดการศึกษาระดับ
ก่อนประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544) *แนวปฏิบัติของพ่อแม่ผู้ปกครองในสถานศึกษา
เอกชน เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*
กรุงเทพมหานคร คุรุสภาลาดพร้าว
- หรรษา นิลวิเชียร (2535) “บ้านและโรงเรียน” ใน *ปฐมวัยศึกษา : หลักสูตรและแนวปฏิบัติ*
กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- อภิญา เวชชัย (2544) *รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการพัฒนา
การศึกษา* กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัชมุนตรี
- อรุณี หรดาล (2536) “ผู้ปกครองกับการจัดการปฐมวัยศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการ
และแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา* หน่วยที่ 13 หน้า 70-71 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546) *หลักการสอน* กรุงเทพมหานคร โอ .เอส.พรีนตติ้ง เฮาส์
- อัจฉรา ไพจิตร (2542) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

อุมพร ตรังคสมบัติ (2543) ปัญหาการเรียนและเทคนิคช่วยให้ลูกเรียนดี กรุงเทพมหานคร
ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว

อุทัย บุญประเสริฐ (2542) การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน = *School-Base Management*
กรุงเทพมหานคร อรุณสภา

อำนาจ หมิ่นสมบัติ (2544) “บทบาทของครอบครัวในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศช 0522.16 (บ)/ ๕๗๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 7 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสุกัญญา ทรัพย์แสงศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาววิมล ตันประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชา การบริหาร การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน...เนื้อหาและเครื่องมือการวิจัย...ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทักดี จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/๓๗๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 7 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางพจนา พรานพนัส

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาววิมล ตันประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหาร การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาและเครื่องมือการวิจัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/๑๗๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 7 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางยุพาวรรณ ลินธิฐฎา

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสมล ต้นประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา การบริหาร การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน...เนื้อหาและเครื่องมือการวิจัย...ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ เก่าศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทักดี จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/๕๗๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 7 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ทรงสิริ วิชิรานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวสิมิล ต้นประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา การบริหาร การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน...เนื้อหาและเครื่องมือการวิจัย...ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/๕7๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 7 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร.อรสา จรุงธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาววิมล ต้นประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา การบริหาร การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาและเครื่องมือการวิจัย...ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบอกคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทิตกดี จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2503-2870
โทรสาร. 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (openend)
3. ข้อมูลทั่วไปที่ได้จากแบบสอบถามนี้ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ในภาพรวมจึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านและตำแหน่งหน้าที่การงานของท่าน แต่ประการใด ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับเพื่อประโยชน์ของการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางศิรินทร์ ดันประเสริฐ

นักศึกษาปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพที่เป็นจริง
ของตัวท่านเอง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 40 ปี

41 – 50 ปี

สูงกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

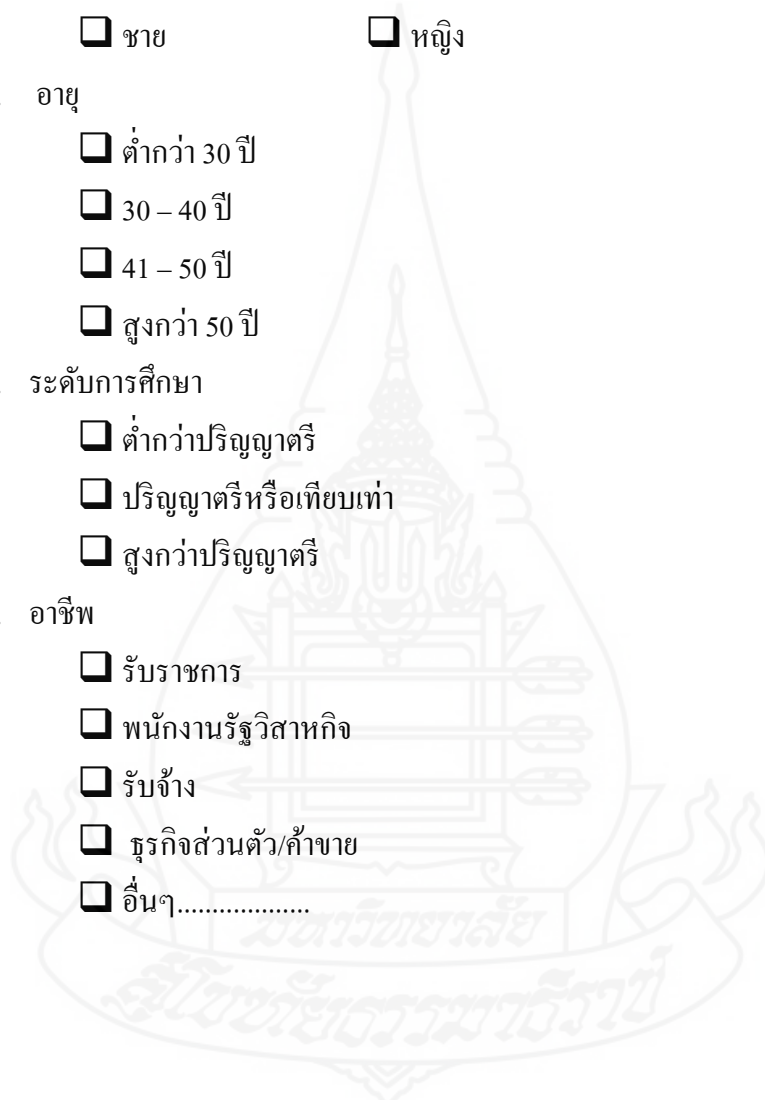
รับราชการ

พนักงานรัฐวิสาหกิจ

รับจ้าง

ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย

อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาข้อความรายการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการมีส่วนร่วมที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด หมายถึง มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 80 – 100 มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
 ระดับการมีส่วนร่วมมาก หมายถึง มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 60 – 79 มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
 ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง หมายถึง มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 40 – 59 มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
 ระดับการมีส่วนร่วมน้อย หมายถึง มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 20 – 39 มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
 ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด หมายถึง มีส่วนร่วมคิดเป็นร้อยละ 1 – 19 มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน					
1.ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนดูแลตนเองและประพฤติตนให้เหมาะสมกับวัย	✓				

จากตัวอย่าง การตอบแบบสอบถามข้างต้น หมายความว่า ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนดูแลตนเอง และประพฤติตนให้เหมาะสมกับวัย มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การอบรมเลี้ยงดูบุตรและการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน					
1. ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนดูแลตนเองและประพฤติตนให้เหมาะสมกับวัย					
2. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมตามวัยและส่งเสริมการพัฒนาตนเอง					
3. ผู้ปกครองซักถามพูดคุยกับนักเรียนถึงพฤติกรรมการเรียนในแต่ละวิชาของนักเรียน					
4. ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่การทำบ้าน/ชิ้นงาน ของนักเรียน					
5. ผู้ปกครองซักถามพูดคุยถึงผลการเรียนของนักเรียนหลังจากที่มีการประเมินผลการเรียน					
6. ผู้ปกครองติดตามสื่อสารกับครู/โรงเรียนถึงพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน					
7. ผู้ปกครองดูแลการจัดตารางเรียนและอุปกรณ์การเรียนของนักเรียน					
8. ผู้ปกครองซักถาม พูดคุยกับนักเรียนถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียน					
9. ผู้ปกครองให้คำปรึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจากการเรียนของนักเรียน					
10. เมื่อพบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน ผู้ปกครองมาพบครูเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน					
2. การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม					
1. ผู้ปกครองแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือที่มีคุณประโยชน์ต่อการเรียน					
2. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนชมรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมความรู้และ คุณธรรม จริยธรรม					

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ผู้ปกครองนำนักเรียนไปเที่ยวชมยังสถานที่ที่ช่วยส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ในการเรียน					
4. ผู้ปกครองส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้ทำกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจของตนเอง					
5. ผู้ปกครองนำข่าวและเหตุการณ์ต่างๆ มาสนทนาและส่งเสริมให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์ วิจัย					
6. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและรักษาประเพณีที่ดีงาม					
3. การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการเรียนรู้					
1. ผู้ปกครองจัดหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้กับนักเรียนในรายวิชาที่เรียนอ่อน					
2. ผู้ปกครองส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเรียนพิเศษในรายวิชาที่เรียนอ่อน					
3. ผู้ปกครองช่วยอธิบายงานหรือการบ้านที่นักเรียนไม่เข้าใจ					
4. ผู้ปกครองจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง					
5. ผู้ปกครองจัดหาหรือ ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มีการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต					
4. การสนับสนุนและให้กำลังใจ					
1. ผู้ปกครองส่งเสริม สนับสนุนและให้กำลังใจ ในการเรียนและการทำกิจกรรมของนักเรียน					
2. ผู้ปกครองให้รางวัลหรือคำชมเชยเมื่อนักเรียนมีผลการเรียนดี					
3. ผู้ปกครองให้กำลังใจและให้คำปรึกษานักเรียนพบปัญหาจากการเรียน					

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. ผู้ปกครองเต็มใจและยินดีที่จะให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆ ในการเรียน					
5. ผู้ปกครองแสดงความชื่นชมยินดีเมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนหรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน					
6. ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียน ต้องทำงานที่ยาก					
7. ผู้ปกครองรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน					
8. ผู้ปกครองยอมรับในความสามารถของนักเรียนและเข้าใจ ธรรมชาติของนักเรียน					
9. ผู้ปกครองไม่นำพฤติกรรมการศึกษาของนักเรียนไป เปรียบเทียบกับนักเรียนคนอื่น ในลักษณะที่ทำให้เสียกำลังใจ					
5. การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน					
1. ผู้ปกครองส่งเสริมนักเรียนให้มีอุปกรณ์การเรียน อย่างครบถ้วน					
2. ผู้ปกครองจัดซื้อจัดหาและดูแลเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ให้กับนักเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
3. ผู้ปกครองแนะนำวิธีการที่ถูกต้องในการเก็บและดูแลรักษา อุปกรณ์การเรียนของตนเอง					
4. ผู้ปกครองจัดซื้อ จัดหา เครื่องมืออุปกรณ์อื่นๆ ที่อำนวยความสะดวก ต่อการเรียน					
5. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ ในบ้านเพื่อประโยชน์ในการเรียน					

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้					
1. ผู้ปกครองจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้เป็นแหล่งเรียนรู้					
2. ผู้ปกครองจัดหาโต๊ะเรียน อุปกรณ์การเรียนที่บ้านให้เหมาะสมกับการเรียนของนักเรียน					
3. ผู้ปกครองกำหนดช่วงเวลาในการเรียน การทำการบ้าน การทำกิจกรรมเสริมและการพักผ่อนที่เหมาะสมให้กับนักเรียน					
4. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้เวลาทำการบ้านหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ โดยไม่รบกวนเวลาของนักเรียน					
5. ผู้ปกครองจัดสถานที่ทำงานของนักเรียนทำงานให้มีแสงสว่างเพียงพอ สะอาด เป็นระเบียบ และมีอากาศถ่ายเทดี					

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนวัดท่าพระ สังกัดสำนักงาน
เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (openend)

ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการรับรู้ของนักเรียน	แนวทางการแก้ปัญหา
1. การอบรมเลี้ยงดูและเอาใจใส่ติดตามผล การเรียนรู้
2. การให้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม
3. การปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมการเรียนรู้
4. การสนับสนุนและให้กำลังใจ

ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการรับรู้ของนักเรียน	แนวทางการแก้ปัญหา
5. การจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์การเรียน
6. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางศิรินทร์ ต้นประเสริฐ
วัน เดือน ปีเกิด	15 มกราคม 2520
สถานที่เกิด	บางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา พ.ศ. 2550
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดท่าพระ กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ครู

